

NETTIPARKKI-TOIMINTAMALLISTA SENIORIEN TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Hanna Vänni
Opinnäytetyö, syksy 2017
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosionomi (AMK)

TIIVISTELMÄ

Vänni, Hanna. Nettiparkki-toimintamallista seniorien tieto- ja viestintäteknii­kan oppimisympäristö. S. 45, 7 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu Pori. Sosiaa­lialan koulutusohjelma. Sosionomi (AMK).

Opinnäytetyössä tarkastellaan seniorien tieto- ja viestintäteknii­kan osaamista ja oppimista. Tarkastelu rajattiin Suomen Punaisen Ristin Mynämäen osastossa toi­mivaan Nettiparkkiin, jonka perusajatuksena on tarjota alueensa senioreille tieto- ja viestintäteknii­kan opastusta maksuttomasti. Opastajina Nettiparkissa on alu­een syrjäytymisuhan alla olevia nuoria joko kuntouttavassa työtoiminnassa tai työkokeilussa.

Aihe on erittäin ajankohtainen ja moni taho onkin havahtunut tarjoamaan opas­tusta senioreille. Punainen Risti on kansalaisjärjestö, joka yleiskokouksessaan kesällä 2017 vahvasti toimintalinjauksensa, jossa yhtenä päätavoitteena on vai­kuttamisen halu syrjäytymisen ja huono-osaisuuden vähenemisen puolesta.

Opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää Nettiparkki-toimintamallin sopivuutta se­niorien tieto- ja viestintäteknii­kan opetukseen. Opinnäytetyön tavoitteena oli Webropol-kyselyä apuna käyttäen tutkia, miten Nettiparkin seniorikävijät käyttä­vät tieto- ja viestintäteknii­kkaa, millaisena oppimisympäristönä he pitävät Netti­parkkia ja millaisena he kokevat Nettiparkin tarjoaman opastuksen. Kysely toteu­tettiin keväällä 2017, vastaajia 23. Lisäksi työn tavoitteena oli tehdä Nettiparkki-toimintamallin käynnistämisestä prosessikuvaus, jonka avulla toimintamallia voi monistaa muihin Suomen Punaisen Ristin osastoihin. Toiminnan käynnistämisen tueksi suunniteltiin esite, jota Nettiparkki-toimintamallin esittelystä osastoille voisi hyödyntää.

Webropol-kyselyn tulosten perustella voidaan päätellä, että Nettiparkki-toiminta­malli sopii seniorien tieto- ja viestintäteknii­kan opetusmuodoksi. Nettiparkin opas­tus koettiin hyväksi ja oppimisympäristö kannustavaksi ja oppimista tukevaksi.

Opinnäytetyön vaikuttavuutta arvioitiin IOOI-mallin avulla ja analysoitiin työn vah­vuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia SWOT-analyysin avulla. Netti­parkki-toimintamallilla on paljon mahdollisuuksia digitalisoituvassa yhteiskun­nassa. Toimintamallin saama julkisuus vaikuttanee positiivisesti seniorien ajatte­lutapaan tieto- ja viestintäteknii­kkaa kohtaan.

Jatkotutkimusaiheina voisi selvittää, miten Nettiparkin käyttäjien tieto- ja viestin­täknii­kan osaaminen on muuttunut käyntien myötä. Lisäksi toiminnan käynnis­täneissä osastoissa asiakastytyväisyyskyselyn tekeminen olisi hyvä tehdä.

Asiasanat: tieto- ja viestintäteknii­kka, digitalisaatio, ikääntyneet, toimintaympä­ristö, toimintamallit

ABSTRACT

Vänni, Hanna. Nettiparkki as a learning environment for improving seniors' digital skills? 45 p., 7 appendices. Language: Finnish. Autumn 2017. Diaconia University on Applied Sciences. Degree Programme in Social Services. Degree: Bachelor of Social Services.

The purpose of the bachelor's thesis was to find out if the Nettiparkki-model is suitable for teaching the use of information and communication technologies for seniors. Furthermore, the aim was to produce a process description to launch the model for the other Finnish Red Cross branches and to produce a brochure.

The subject of the study is current and several organizations have started to offer guidance for seniors. A local branch of the Finnish Red Cross in Mynämäki has set up Nettiparkki which provides free of charge guidance on information and communication technologies for seniors. The guides are young people who are at risk of social exclusion. They are either in a rehabilitative work or in work trials.

The material for the study was collected by Webropol survey completed in the spring of 2017, receiving 23 answers. The survey questions were on how the seniors of Nettiparkki use information and communication technologies, how they think of this facility as a learning environment and how they experienced the guidance provided there. For the evaluation was used IOOI-model (Input, Output, Outcome, and Impact) and SWOT analysis.

The results were very positive and according to this survey, it can be stated that this model is suitable for teaching the use of information and communication technologies for seniors. Moreover, this model has a lot of opportunities in our digitalizing society. The publicity of the model may affect the seniors' thoughts positively about the use of information and communication technologies.

For further research would be how the use of information and communication technologies has changed during the senior user has participated in the guidance sessions and conduct a customer satisfaction survey.

Key words: information and communication technologies, digitalization, older people, operating environment, models of operation

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 DIGITALISAATIO KIIHTYY, IKÄIHMINEN VOI DIGISYRJÄYTYÄ.....	7
2.1 Seniori oppijana.....	8
2.2 Seniorien asenteet ja toiveet teknologiaa kohtaan	10
2.3 Ikääntyneiden teknologian käyttö	11
3 PORTFOLIOPOHJAINEN OPINNÄYTETYÖ.....	15
3.1 Opinnäytetyöprosessin kulku.....	15
3.2 Nettiparkki-toimintamalli	16
3.3 Webropol-kysely nettiparkkilaisille	17
3.4 Nettiparkkilaisten tieto- ja viestintäteknikan käyttö.....	19
3.5 Avun tarve ja oppimisympäristö.....	23
3.6 Eettiset näkökulmat	29
4 NETTIPARKKI-TOIMINTAMALLIN KEHITYS JA LAAJENEMINEN	31
4.1 Toimintamalli jalostuu prosessikuvaukseksi	32
4.2 Esite toiminnan markkinointiin	34
4.3 Media seuraa toimintamallin laajenemista	34
4.4 Toimintamalli siirtyy käytäntöön.....	34
4.5 Vaikuttavuuden arviointia	35
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	38
LÄHTEET.....	42
LIITTEET	46
LIITE 1: Kyselylomake SPR:n Mynämäen osaston Nettiparkin käyttäjille	46
LIITE 3: Nettiparkki-toimintamallin esite	61
LIITE 4: Loimaan lehti	63
LIITE 5: Uudenkaupungin alue	64
LIITE 6: Kaarina lehti.....	65
LIITE 7: Auranmaan viikkolehti.....	66

1 JOHDANTO

”Voit osallistua synttärivarvontaamme netissä”, sanoo ystävällinen kassa edessäni maksuvuorossa olevalle senioriasiakkaalle. Asiakas näyttää hieman harmistuneelta, mutta ottaa kassan tarjoaman arvontalipukkeen ja vaihtorahat. Vastavanhilaisia tilanteita on usein ja tulevaisuudessa vielä useammin. ”Lisätietoja löydät netistä” on lause, jota kuulee monenlaisissa yhteyksissä. Onko osa seniori-ikäluokasta digisyrjäytymässä, jäämässä sivuun osasta informaatiota ja vaille osallistumismahdollisuuksia?

Opinnäytetyössäni tarkastelen seniorien tieto- ja viestintätekniiikan osaamista ja oppimista. Rajaän tarkasteluni Suomen Punaisen Ristin (SPR) Mynämäen osastossa toimivaan Nettiparkkiin, jonka perusajatuksena on tarjota alueensa senioreille tieto- ja viestintätekniiikan opastusta maksuttomasti.

Aihe on erittäin ajankohtainen ja moni taho onkin havahtunut tarjoamaan opastusta senioreille. Muun muassa Suomen Reumaliiton ReSurf-hanke aktivoi ikäihmisiä netin ja sähköisten palvelujen käyttäjiksi teemalla Joka mummi nettiin (Reumaliitto 2017). SeniorSurf on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön rahoittamaa toimintaa ja sen tavoitteena on ikääntyneiden ihmisten hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen digitalisoituvassa yhteiskunnassa tukemalla valtakunnallista nettiopastustoimintaa ja tuottamalla materiaalia opastajien ja itsenäisen opiskelun tueksi (Tiainen 2017, 22). Helsingin Sanomat (2017) kirjoittaa pääkirjoituksessaan digitalisaatiosta ja siitä, kuinka valtion rahoittamat kärkihankkeet rakentavat digitalisaatiota. Huoli on ikäihmisten osaamisesta. Digi arkeen -neuvottelukunnan tarkoituksena on löytää yhteistyötapoja järjestöjen, tutkijoiden ja julkisen vallan välillä. (Helsingin Sanomat 2017.)

Suomen Punaisen Ristin Mynämäen osastossa on ollut vuoden 2013 syksystä lähtien ilmaista tieto- ja viestintätekniiikan opastusta alueen senioreille tarjoava Nettiparkki. Nettiparkki-toimintamallin konsepti on sellainen, että opastajina toimivat alueen syrjäytymisuhan alla olevat nuoret työllistyen joko työkokeilun tai kuntouttavan työtoiminnan kautta Nettiparkkiin. Toiminta alkoi Suomen Punaisen

Ristin katastrofirahaston rahoittamana syrjäytymistä ehkäisevänä hankkeena ja jatkui sellaisena vuoden 2015 loppuun. Vuoden 2016 alusta toiminta on ollut osaston omaa toimintaa ja jatkuu edelleen nyt vuonna 2017.

Opinnäytetyöni tarkoitus on selvittää Nettiparkki-toimintamallin sopivuutta seniorien tieto- ja viestintätekniikan opetukseen. Opinnäytetyöni tavoitteena on tehdä Webropol-kysely, jonka avulla tutkin, miten Nettiparkin seniorikävijät käyttävät tieto- ja viestintätekniikkaa, millaisena oppimisympäristönä he pitävät Nettiparkkia ja millaisena he kokevat Nettiparkin tarjoaman opastuksen. Lisäksi tavoitteena on luoda Nettiparkki-toimintamallin käynnistämistä prosessikuvaus, jonka avulla toimintamallia voi monistaa muihin Suomen Punaisen Ristin osastoihin. Toiminnan käynnistämisen tueksi suunnittelen esitteen, jota Nettiparkki-toimintamallin esittelyssä osastoille voisi hyödyntää.

Viimeinen työharjoitteluni Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiritoimistolla on kehittämispainotteinen ja harjoittelun tavoitteena on löytää 3–5 osastoa, jotka olisivat halukkaita aloittamaan Nettiparkki-toimintamallin osastonsa alueella. Harjoittelun aikana autan osastoja käynnistämään prosessikuvauksen mukaisesti Nettiparkki-toimintamallin.

Suomen Punainen Risti on kansalaisjärjestö, jonka toimintaa ohjaa seitsemän perusperiaatetta ja arvot sekä toimintalinjaus, joka vahvistetaan yleiskokouksessa kolmivuotiskaudeksi. Kesäkuussa 2017 hyväksytty toimintalinjaus kattaa vuodet 2018-2020. Yhdeksi päätavoitteeksi on nostettu vaikuttamisen halu syrjäytymisen ja huono-osaisuuden vähenemisen puolesta. (Suomen Punainen Risti.) Punaisen Ristin toimintaverkosto kattaa paikallisosastojen kautta koko maan. Osastot kuuluvat alueensa piiriin, joka tukee osastoja toiminnassa. Keskustoimisto puolestaan tukee piirejä. (Punainen Risti 2012.) Yksi tapa vastata järjestön yleiskokouksen asettamaan päätavoitteeseen on auttaa senioreita parantamaan tieto- ja viestintätekniikan osaamista, näin vähenee myös syrjäytymisen ja huono-osaisuus.

2 DIGITALISAATIO KIIHTYY, IKÄIHMINEN VOI DIGISYRJÄYTYÄ

Digitalisaatio, tieto- ja viestintätekniiikan kiihtyvä kehitys ja robotiikka ovat tulevaisuutta: miten seniorit pysyvät ajan hermolla? Monen asian hoito on jo siirtynyt tai on siirtymässä netissä hoidettavaksi. Pankkipalvelut, ajokortin ja passin uusiminen, laboratorion ja lääkärin ajanvaraukset ynnä muiden. palvelujen tiedonhaku on keskittynyt nettimaailmaan. Ikäihmisille, vammaisille ja joillekin muillekin ryhmille tietokoneen käyttäminen ja nettiyhteys eivät kuitenkaan ole itsestäänselvyyksiä. Miten seniorit oppivat tieto- ja viestintätekniiikan käyttöä ja miten he osaavat sitä arjessaan hyödyntää? Ikäihmisten asenteet ja toiveet vaikuttavat heidän haluunsa käyttää tieto- ja viestintätekniiikkaa. Tekniikan pitäisi olla helppokäyttöistä, jolloin sen käyttö herättäisi kiinnostusta.

KÄKÄTE-projekti (Käyttäjälle kätevä teknologia) käynnistyi vuonna 2010 Vanhustyön keskusliiton ja Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto yhteistyönä viisivuotisena projektina RAY:n rahoituksella. Projektin tavoitteena oli vahvistaa käyttäjänäkökulmaa teknologian kehittämisessä ja käyttöönotossa ikääntyneille. (Vanhustyön keskusliitto i.a.)

Digitalisaatiossa on paljon hyvää: asioita voi hoitaa 24/7, ei tarvita paperikopioita asiakirjoista sekä asiointi on helppoa ja vaivatonta. Toisaalta taas asiakaskontakti puuttuu, emmekä pääse kasvokkain kysymään hoidettavaan asiaan liittyviä, mieltämme askarruttavia asioita. Toki monissa nettipalveluissa on jo chat-ikkuna, mutta se ei korvaa kasvokkain tapahtuvaa palvelua ja neuvontaa. On ihmisiä, jotka haluaisivat edelleen hoitaa asiansa kasvotusten virkailijan tai asiakaspalvelijan kanssa.

Digitalisaatio on laaja käsite, jolla tarkoitetaan palvelujen sähköistämistä, asiointia verkossa ja liike-elämän toimintamallien muutosta sekä yhteisöllisyyden ja kansalaisdemokratian lisääntymistä (Koiranen, Räsänen & Södergård 2016). Digitalisaatio tekee palveluista paikasta riippumattomia, jolloin mahdollisuudet moninkertaistuvat, mutta toisaalta kilpailu kovenee (Työ- ja elinkeinoministeriö

2016.) Palvelujen sähköistyminen saattaa kuitenkin johtaa kansalaisten voimakkaampaan eriarvoisuuteen, koska kaikilla ei ole yhtäläisiä mahdollisuuksia käyttää sähköisiä palveluita. Sähköisten palvelujen kehittämisen haasteet eivät ole niinkään teknisiä vaan sosiaalisia ja erityisesti iäkkäät, heikosti koulutetut ja pitkäaikaissairaat kansalaiset ovat vaarassa jäädä digitalisaation ulkopuolelle. (Knape 2016.) Röyskö (2016) on raportissaan samoilla linjoilla; monet ikäihmiset ovat tottumattomia tietotekniikan käyttäjiä, heille tulee tarjota ohjausta ja tukea digitaalisten palvelujen käyttöön ja rinnalla säilyttää vaihtoehtoisia tapoja hoitaa asioita.

Kun ihminen jää digitalisaation ulkopuolelle, voidaan puhua *digisyrjäytymisestä*. Ikäihmisten teknologiavalmiudet ovat heikommat kuin nuoremmilla ja tieto- ja viestintätekniiikan käyttöön saattaa liittyä myös negatiivisia asenteita esim. tietoturvaa kohtaan. Nämä ihmiset saattavat jäädä kokonaan uusien palveluiden ulkopuolelle ja se heikentää heidän palvelunsaantimahdollisuuksiaan yleisestikin. (Koiranen, Räsänen, Södergård 2016.) Yhden määritelmän mukaan digisyrjäytynyt on ihminen, joka ei osaa käyttää aikaa ja rahaa säästäviä digitaalisia sovelluksia tai asioida sähköisesti (Heikkilä 2017).

2.1 Seniori oppijana

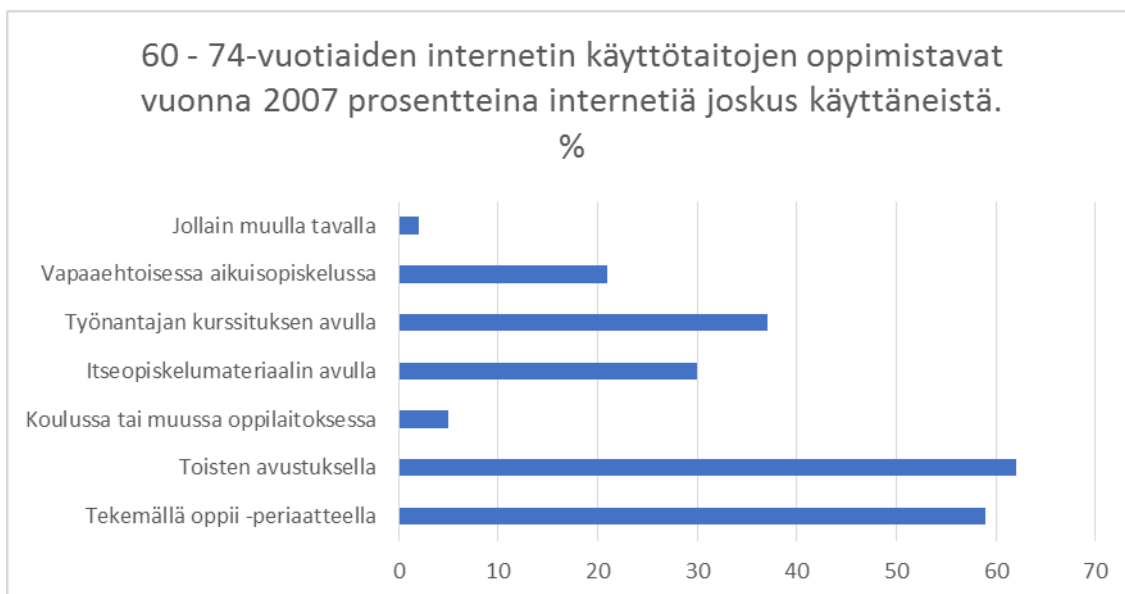
Seniori tai *ikäihminen* ovat kumpikin termejä, joiden yksiselitteinen määrittäminen on hankalaa. Näkemys riippunee vastaajan omasta iästä. Vanhustyön keskusliiton (2013) Taloustutkimus Oy:llä teettämän Eloisa ikä -ohjelman kyselytutkimuksen mukaan sekä alle 80-vuotiaiden että yli 80-vuotiaiden mielestä paras nimitys vanhemmalle ihmiselle olisi ”seniori” tai ”ikäihminen”. Molemmissa vastaajaryhmissä yli 50 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että ”seniori” ja ”ikäihminen” ovat sopivia määritelmiä. Tutkimuksessa kuitenkin todetaan, että vanhuuden määrittäminen on suhteellista ja siihen vaikuttaa ihmisen aktiivisuus ja selviytyminen arjessa. 15–79-vuotiaiden vastaajien mielestä vanhuus alkaa keskimäärin 72-vuotiaana. (Vanhustyön keskusliitto 2013.)

Seniöri tarvitsee oppimiseen enemmän aikaan kuin nuori, mutta jos aikaa on riittävästi tiedon prosessointiin ja opittua tietoa voidaan kerrata tarvittava määrä, oppimistulokset voivat senioreilla olla yhtä hyvät kuin nuoremmillakin. Ikäihmisten oppimistilanteissa oppimista edistää tilanteen kiireettömyys ja rauhallisuus, opittavan asian liittäminen aiemmin opittuun ja muuhun arkielämään, opittavan aineksen jakaminen sopivan pieniin osiin ja tehokas kertaaminen. Pienet ryhmät, joissa keskustelutuokioita käytetään hyväksi oppimisessa ja huomioidaan jokaisen erilainen kyky vastaanottaa uutta tietoa, ovat hyviä. Liika teoreettisuus ei välttämättä ole hyväksi. (Suutama 2013, 221–222.) Elinikäinen oppiminen on prosessi, jossa oppimista tapahtuu mm. sosiaalisessa kanssakäymisessä. Eläkeläisillä ja työttömällä saattaa olla niin, että oppiminen jää omaehtoisuuden varaan, siksi onkin tärkeää, että tällaisia omaehtoisen oppimisen mahdollisuuksia on aikuisväestölle tarjolla esim. kirjastossa. (Rasi 2008, 8.) Rasi (2008, 15) toteaa pro gradu -tutkielmassaan samoin kuin Suutama (2013, 222), että yksilöllisten erojen huomioiminen oppimistilanteissa on tärkeää ja oppijan elämäntilanne ja kokemuspohja vaikuttavat oppimiseen.

Oppimisympäristö on suunniteltu paikka, tila, yhteisö tai toimintatapa, joka tukee ja edistää oppimista. Perinteinen luokkatila on oppimisympäristö, mutta myös yhteiskunnan eri tilat ja paikat voidaan määritellä oppimisympäristöiksi. Oleellista ympäristölle on, että se muodostaa oppimista tukevan sosiaalisen yhteisön. (Jyväskylän yliopisto 2010.)

Parjo, Sirkiä ja Viherä (2007, 38) ovat tutkineet seniorien oppimistapoja. Heidän mukaansa 60–74-vuotiaiden neljä suosituinta internetin käytön oppimistapaa olivat: toisten avustuksella oppiminen, tekemällä oppii -periaatteella, työnantajan kurssituksen avulla ja itseopiskelumateriaalin avulla. Internetin käytön opiskelu kursseilla ei näyttäisi niinkään innostavan.

KUVIO 1. 60-74-vuotiaiden internetin käyttötaitojen oppimistavat vuonna 2007 prosentteina internetiä joskus käyttäneistä (Parjo ym. 2007, 38)

2.2 Seniorien asenteet ja toiveet teknologiaa kohtaan

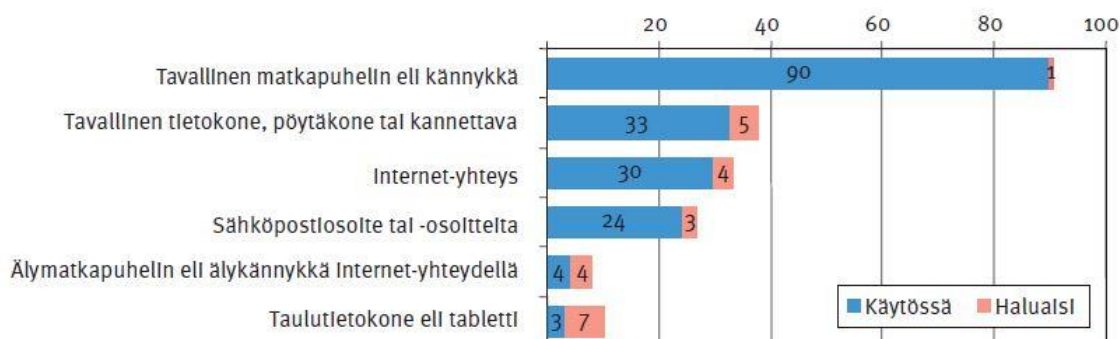
Tieto- ja viestintäteknikka (TVT), jonka vanhanaikainen termi samalle asialle on ATK eli automaattinen tietojenkäsittely. Suomessa asiasta puhuttaessa käytetään toisinaan lyhennettä IT (informaatioteknologia) sekä englannin kielestä lähtöisin olevaa lyhennettä ICT (Information and Communication Technology). (Jyväskylän yliopisto, Sanasto.) Tieto- ja viestintäteknikkataidot tarkoittavat sitä, että ihminen osaa käyttää tietokonetta, kameraa ja kännykkää (Ilmonen 2010, 65).

KÄKÄTE-projektissa tutkittiin 75–89-vuotiaiden teknologian käyttöä ja asenteita. Tutkimuksessa haastateltiin 800 ihmistä. Koko ikäryhmässä matkapuhelimeen ja sen käyttöön suhtauduttiin melko positiivisesti; vuonna 2013 90 prosentilla oli matkapuhelin. Internet-yhteys oli noin kolmanneksella ikäluokasta, sähköpostiosoite neljänneksellä vastaajista. Neljä prosenttia vastaajista kertoi omistavansa älypuhelimien, kolme prosenttia tabletin eli taulutietokoneen. Lähes 80 prosenttia kyselyyn vastanneista ikäihmisistä uskoo oppivansa tieto- ja viestintäteknikan käyttöä, kunhan saa opastusta. (Stenberg, Nordlund, Alastalo, Forsberg, Intosalmi, Nykänen, Pesola, Ranta & Virkkunen 2014, 7.)

KÄKÄTE selvitti ikäihmisten mielikuvia teknologiaa kohtaan. 75 prosenttia vastaajista oli halukas tilaisuuden tullen kokeilemaan, voisiko teknologia auttaa arjen sujumisessa. Eniten kiinnostusta herätti helppokäyttöinen tietokone (53 prosenttia), toiseksi eniten kodinkoneeseen liitettävä turvalaite (44 prosenttia) ja kolmanneksi paikantava turvapuhelin (35 prosenttia). Yhteinen toive kaikille laitteille oli se, että niiden on oltava helppokäyttöisiä eli siinä on selvä viesti laitteiden ja sovellusten suunnittelijoille. KÄKÄTE:n tutkimukset viittaavat siihen, että yksi teknologian käyttöönoton jarru on puuttuva kokeilumahdollisuus. On vaikea tietää, mikä itselle sopisi, jos ei voi kokeilla. Kokeilumahdollisuuden tarjoaminen antaisi ikäihmisille uutta ulottuvuutta teknologiaan, koska he ovat hyvinkin halukkaita tutustumaan teknologiaan ja ottamaan uusia, ei vielä kovin yleisiä, teknisiä ratkaisuja käyttöönsä. (Stenberg ym. 2014, 8.)

2.3 Ikääntyneiden teknologian käyttö

KÄKÄTE-projektissa tehtiin kyselytutkimus Tietoteknologian käyttö ja käyttämättömyyden syyt 75–89-vuotiailla. Puhelinhaastatteluun vastasi 601 henkilöä. Haastattelu tehtiin joulukuussa 2013. Haastattelussa selvitettiin ikäryhmän teknologian käyttöä, laitteiden käytön yleisyyttä, asiointitottumuksia verkossa ja sitä, millaisia laitteita ikäihmisillä on käytössään. Lisäksi selvitettiin, millaisia syitä on käyttämättömyyteen ja millaisiin asioihin internetiä haluttaisiin käyttää. (Nordlund, Stenberg & Lempola 2014, 4, 11–12.)

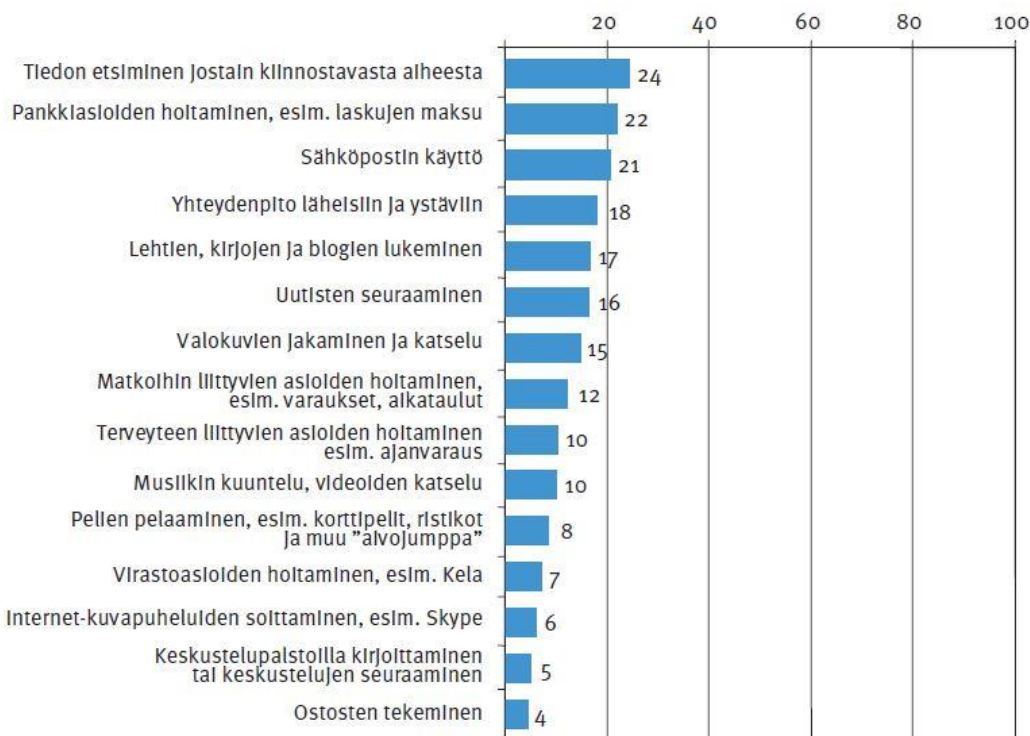

KUVIO 2. Laitteiden käyttäjien osuus sekä laitteita haluavien osuus 75–89-vuotiaiden keskuudessa (n=601) (Nordlund ym. 2014, 5)

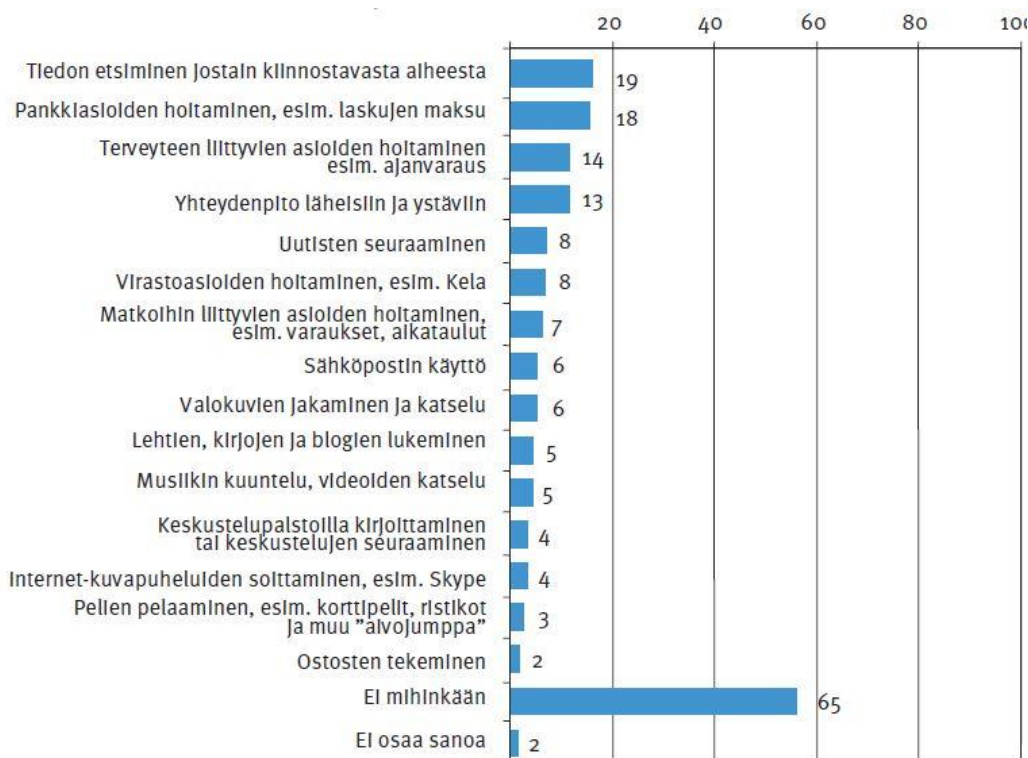
Kuviosta 2 voimme havaita, että 33 prosentilla 75–89-vuotiailla on tietokone ja 30 prosentilla on internet-yhteys. Tästä voimme päätellä, että noin kolmasosalla 75–89-vuotiaista on mahdollisuus esimerkiksi maksaa laskuja internetissä tai käyttää internetpalveluita. Huolestuttavaa kuitenkin on, että 67 prosentilla 75–89-vuotiailla ei ole tietokonetta. Kuviosta 2 näemme, että myöskään 70 prosentilla 75–89-vuotiaista ei ole internetyhteyttä, joka tarkoittaa sitä, että he eivät käytä internetpalveluita vaan esimerkiksi pankkipalvelut hoidetaan pankissa tai maksuautomaatilla.

Kuviosta 2 voimme todeta, että sellaisista 75–89-vuotiaista, joilla ei ole vielä tietokonetta, 5 prosenttia haluaisi tietokoneen. Huolestuttavaa onkin se asia, että 62 prosenttia vastaajista ei edes halua tietokonetta.

Ikääntyneistä, jotka käyttävät internetiä, noin neljäsosa etsii tietoa jostain kiinnostavasta aiheesta. Kuviosta 3 käy ilmi, mihin kaikkiin asioihin ikääntyneet käyttävät internetiä. Kuviosta 4 käy ilmi, mitä kaikkea ikääntyneet joilla ei vielä ole internetiä käyttäisi sitä.

KUVIO 3. Ikääntyneiden internetin käyttötarkoituksia (kaikista vastaajista %, n=601) (Nordlund ym. 2014, 11)

KUVIO 4. Ikäihmisten halukkuus internetin erilaisten palveluiden käyttöön (% heistä, joilla ei internetiä käytössä, n=419) (Nordlund ym. 2014, 11)

Kun kuvioita 3 ja 4 vertailee, niin huomataan, että jo internetiä käyttävät ja ne jotka eivät käytä, hakisivat internetistä suureksi osin samoja asioita. Tiedon etsiminen ja pankki yms. asioiden hoitaminen ovat niitä asioita, johon internetiä käytetään. Mielenkiintoista on huomata kuvioista 3 ja 4 se tosiasia, että 65 prosenttia ei halua käyttää internetiä mihinkään, herääkin kysymys mikä siihen mahtaa olla syynä.

Tilastokeskus kerää vuosittain tietoa väestön ja kotitalouksien tieto- ja viestintätekniikan käytöstä. Tutkimuksen aiheita ovat mm. tietokoneen ja internetin käytön yleisyys ja käyttötarkoitukset. Vuonna 2016 74–89-vuotiaista 31 prosenttia väestöstä on käyttänyt internetiä viimeisen 3 kk:n aikana, 21 prosenttia käyttää päivittäin tai lähes päivittäin ja 16 prosenttia käyttää useita kertoja päivässä. 63 prosenttia ikäluokasta ei ole käyttänyt internetiä koskaan. (Tilastokeskus 2016, liitetaulukko 9.)

Vain 16 prosenttia 75–89-vuotiaista on hakenut tietoja viranomaisten tai julkisten palveluiden tarjoajien internetsivuilta, 13 prosenttia on hakenut internetistä

virallisen lomakkeen täyttääksen sen ja 9 prosenttia on lähettänyt täytetyn virallisen lomakkeen internetin kautta. (Tilastokeskus 2016, liitetaulukko 29.) Tilastotieto tukee sitä käsitystä, ettei kaikki palvelut voi olla vain internetin välityksellä saatavia, vaan on oltava vaihtoehtoisia toimintatapoja, kuten esimerkiksi asiointi palvelupisteessä.

3 PORTFOLIOPOHJAINEN OPINNÄYTETYÖ

Opinnäytetyöni on portfolio pohjainen ja edennyt opintosuunnitelman mukaisessa opintokokonaisuusjärjestyksessä. Olen taustoittanut seniorien tieto- ja viestintätekniikan käyttöä kirjallisuuskatsauksessa ja aineistonkeruumenetelmänä olen käyttänyt Webropol-kyselyä. Kyselyn olen toteuttanut Suomen Punaisen Ristin Mynämäen osaston Nettiparkissa, joka tarjoaa maksutonta tieto- ja viestintätekniikan opastusta alueensa senioriväestölle. Kyselyä tehtäessä vastaajille kerrottiin, että tuloksia tullaan käyttämään opinnäytetyössä.

Kyselyssä oli 21 kysymystä ja toteutusajankohta oli kevät 2017, vastausprosentti oli 92. Taustatietojen lisäksi oli tarkoitus kartoittaa, millaisia laitteita kävijöillä on ja mitä asioita he laitteillaan tekevät, millaista tarvetta heillä on oppimisen tukemiseen sekä millaisena he kokevat Nettiparkin oppimisympäristönä ja sosiaalisena ympäristönä.

Kyselyn tulokset olivat mielenkiintoisia ja useamman kysymyksen kohdalla oli havaittavissa samansuuntaisia tuloksia kuin KÄKÄTE-projektissa tehdyissä kyselyissä ja Tilastokeskuksen kokoamissa tiedoissa. Käyttäjien kokemukset Nettiparkki-toimintamallista olivat erittäin positiivisia, heidän mielestään Nettiparkki on hyvä paikka opetella tieto- ja viestintätekniikan käyttöä.

Eettisessä pohdinnassa käytän näkökulmina keskinäistä kunnioitusta, tasa-arvoa, demokraattista osallistumista ja vastavuoroisuutta, aktiivista oppimista, kehittämistä ja tutkimisella tavoiteltavaa positiivista muutosta sekä yhteistoimintaa.

3.1 Opinnäytetyöprosessin kulku

Olen työstänyt opinnäytetyötäni portfolio pohjaisen opinnäytetyöprosessina. Opinnäytetyöni koostuu siten prosessin aikana syntyneistä osasuorituksista: am-

mattialan kehittämisen välineet 1 (myöhemmin AMMO1), ammatillisen kehittämisen välineet 2 (myöhemmin AMMO2) sekä kehittämis- ja innovaatiotoiminta 1 ja 2 (myöhemmin KEH1 ja KEH2). Edellä mainitut ovat luonteeltaan kirjallisia suorituksia samoin kuin tämä lopuksi kirjoitettava raportti. Opinnäytetyöni on sekä tutkimuksellinen että kehittämisnäkökulmia sisältävä työ.

Aiemmissa opinnäytetyöpolkuun liittyvissä opintokokonaisuuksissa olen käsitellyt digitalisaatiota melko laajasti. Olen kuitenkin pitänyt koko ajan mielessäni, miten tutkittavat asiat linkittyvät Nettiparkki-toimintamallin perusajatukseen. AMMO1 opintokokonaisuudessa tutkimme yhdessä toisen opiskelijan kanssa Seniorinetti.info-palvelualueen kehittämismahdollisuutta. Työssä korostimme seniorien osallisuuden mahdollisuuksia sekä Seniorinetti.info tyyppisten palvelualueiden merkitystä syrjäytymisen ehkäisyssä. AMMO2 ryhmätyössä jatkoimme Seniorinetti.info sivuston kehittämisen pohdinnan parissa. Näkemyksemme mukaan olisi hyvin tärkeää, että palvelujen käyttäjät eli seniorit olisivat mukana jo suunnitteluvaiheessa. Käyttäjät itse parhaiten tietävät, millaista palvelua he osaavat ja haluavat käyttää, ajatuksenamme oli, että käyttäjäkokemuksia pitäisi olla riittävästi, jotta palaute on mahdollisimman kattava.

KEH1 opintokokonaisuuden tein jälleen yhdessä saman opiskelijan kanssa kuin AMMO1. Tutkimme kirjallisuuskatsausta hyväksi käyttäen seniorien teknologia-palvelujen käyttöä ja käytön oppimista. KEH2 oli osaltani aineistonkeruuta ja analyysiä. Aineistonkeruu tapahtui Webropol-kyselyn avulla ja sen tarkoitus oli keräillä Nettiparkin kävijöiden taustatietojen lisäksi sitä, millaisia laitteita heillä on käytössään ja mitä asioita he laitteillaan tekevät, millaista tarvetta heillä on oppimisen tukemiseen ja millaisena he kokevat Nettiparkin oppimisympäristönä ja sosiaalisena ympäristönä.

3.2 Nettiparkki-toimintamalli

Nettiparkki on Suomen Punaisen Ristin Mynämäen osastossa vuonna 2013 hankerahoituksella alkanut toimintamuoto. Ideana on, että osasto järjestää maksutonta tieto- ja viestintätekniikan opastusta alueensa senioriväestölle. Opastajina

Nettiparkissa toimivat alueen syrjäytymisuhan alla olevat nuoret, jotka työllistyvät Nettiparkkiin joko kuntouttavaan työtoimintaan tai työkokeiluun. Sopivien nuorten löytämiseksi osasto tekee yhteistyötä alueen etsivän nuorisotyön tai kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan kanssa.

Alkuvaiheessa toiminta oli Suomen Punaisen Ristin katastrofirahaston rahoittama hanke. Vuoden 2016 alusta lähtien toiminta on ollut osaston omaa toimintaa ja jatkuu niin kauan kuin alueella tarvetta toiminnalle on.

3.3 Webropol-kysely nettiparkkilaisille

Tutkin Nettiparkin käyttäjien kokemuksia toimintamallista Webropol-kyselyn avulla. Valitsin työkaluksi Webropol-kyselyn siksi, että vastaajat saivat samalla harjoitusta sähköiseen kyselyyn vastaamisessa. Tarvittaessa vastaamiseen oli luvassa tukea Nettiparkissa, jos vastaajan osaaminen vastaamiseen itsenäisesti ei onnistunut. Taustatietojen lisäksi oli tarkoitus kartoittaa, millaisia laitteita kävijöillä on ja mitä asioita he laitteillaan tekevät, millaista tarvetta heillä on oppimisen tukemiseen sekä millaisena he kokevat Nettiparkin oppimisympäristönä ja sosiaalisena ympäristönä. Ryhmittelin kysymykset edellä mainittujen aihepiirien mukaisesti, kysely sisälsi viisi kysymysryhmää, kaikkiaan 21 kysymystä (LIITE 1). Taustatiedot kertovat, että käyttäjät tosiaan kuuluvat toiminnan kohderyhmään ja samalla vastaajaryhmää pystyy vertaamaan vastaaviin valtakunnallisiin kyselyihin. Muiden kysymysryhmien osalta on tehty vastaavan sisältöisiä valtakunnallisia tutkimuksia ja tilastoja, joten vertailu tämän kyselyn ja valtakunnallisten tilastojen välillä on helppoa.

Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen on tarkoitus vastata kysymyksiin: miksi, miten ja millainen (Heikkilä 2014). Laadulliseen tutkimukseen osallistujat määrittävät niin, että he ovat määriteltä joukko ihmisiä (Tilastokeskus i.a. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot). Tutkimukseni tulee olemaan laadullinen eli kvalitatiivinen, koska kysely tehdään määrätulle joukolle ihmisiä ja tarkoitus on tutkia Nettiparkki-toimintamallia oppimisympäristön kokemuksena.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa oleellista on aineiston totuudellisuuden vaatimus, kvalitatiivisessa tutkimuksessa taasen aineiston totuudellisuudella ei ole merkitystä (Tilastokeskus. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot). Kokeimuksen tutkimisessa aineiston totuudellisuuden osoittaminen on vaikeaa, koska vastaaja vastaa oman tuntemuksensa mukaan. Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuus koskeekin aineiston keräämistä. Luotettavuutta lisää se, että aineisto kootaan siellä, missä ”ilmiö” – tässä tapauksessa Nettiparkki-toimintamalli – esiintyy. (Hyväri & Vuokila-Oikkonen, 2016.)

Gothóni, Kolkka, Hyväri ja Vuokila-Oikkonen (2016) jakavat osallistavan ja tutkivan kehittämisen kahteen osioon. Ensimmäisessä osiossa ovat työelämän ja yhteiskunnan haasteiden ennakointi, havaitseminen ja niihin vastaaminen. Toisessa osiossa keskiössä on tutkiva ja kehittävä oppiminen, joka tarkoittaa uuden tiedon ja toimintatapojen kriittistä rakentamista, kokeilua ja arviointia yhdessä tekemällä. Omassa opinnäytetyössäni pyrin ennakoimaan yhteiskunnan digitalisaation aiheuttamaa seniorien syrjäytymisuhkaa, havainnoin sitä kirjallisuuskatsauksen ja tilastoaineistojen avulla sekä vastaan tilanteeseen luomalla Nettiparkki-toimintamallin. Toimintamallin rakentaminen prosessin kuvaukseksi vaatii kriittistä tarkastelua ja sitä arvioitiin yhdessä paikallisosastojen ja työelämäyhteistyötahon kanssa.

Gothónin ym. (2016) mukaan osallistava ja tutkiva kehittäminen toteutuu mm. työelämän kehittämishankkeina tai projekteina, tuloksena syntyy mm. toimintamalleja tai menetelmiä työelämän käyttöön ja toimintaan voi liittyä julkaisuja tai tapahtumia. Omassa opinnäytetyössäni syntyi Nettiparkki-toimintamallin kuvaus ja siihen liittyen julkaisuna esite toimintamuodon käyttöön.

Alasuutarin (2011, 32) mukaan kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen analyysi voidaan erottaa toisistaan, mutta niitä voi aivan hyvin soveltaa samassa tutkimuksessa ja saman tutkimusaineiston analysoinnissa. Kvalitatiivisessa analyysissä kyselyn tuloksia arvioidaan suhteessa aikaisempaan tutkimustietoon (Hyväri & Vuokila-Oikkonen 2016).

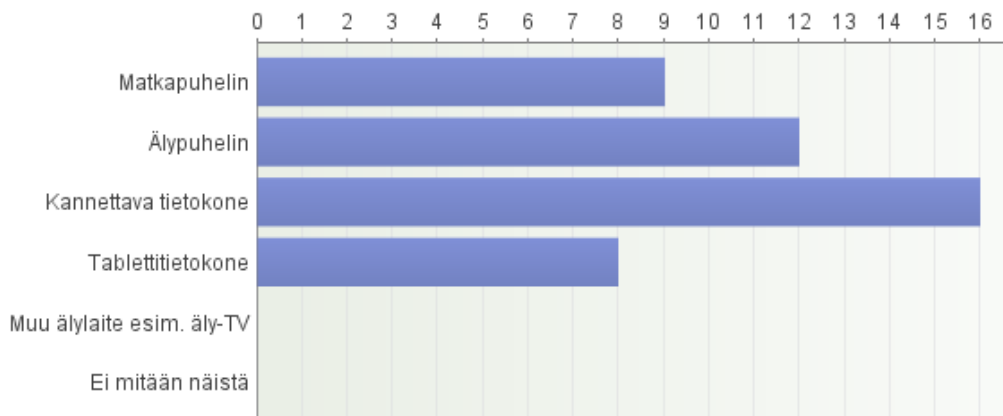
Esitän analyysini yhdistäen kvalitatiivista ja kvantitatiivista analyysimenetelmää, koska joidenkin kysymysten kohdalla on perusteltua esittää lukuja ja taulukoita Nettiparkki-toimintamallin kokonaisuuden hahmottamisen helpottamiseksi.

Ensimmäinen kysymyskokonaisuus sisälsi taustatietokysymyksiä: asuinpaikka, sukupuoli ja vastaajan ikä -kysymyksiin vastasi 21 vastaajaa. 19 henkilöä (90,48 prosenttia) ilmoitti asuinpaikakseen Mynämäen, 2 vastaajaa (9,52 prosenttia) ilmoitti asuvansa muualla kuin Mynämäellä. Vastaajista 17 (80,95 prosenttia) oli naisia ja 4 vastaajaa (19,05 prosenttia) oli miehiä. Vastaajista 20 oli yli 65 vuotiaita, vain yksi oli alle 65 vuotias. Ikäjakauma yli 65-vuotiaiden osalta oli: 8 hlöä 66–70 -vuotiaita, 6 hlöä 71–75-vuotiaita, 5 hlöä 76–80-vuotiaita ja 1 hlö yli 80-vuotias. Vastaajien ikäjakauma korreloi Nettiparkin toiminta-ajatuksen kanssa hyvin, koska palvelu on tarkoitettu nimenomaan senioreille, toki yli 75-vuotiaita olisi hyvä saada mukaan enemmän.

3.4 Nettiparkkilaisten tieto- ja viestintätekniiikan käyttö

Toisen kysymysryhmän kysymysten tarkoitus oli kartoittaa, millaisia laitteita vastaajat käyttävät, kuinka usein he käyttävät em. laitteita, millaisia asiointipalveluja he käyttävät ja mitä asioita vastaaja on tehnyt tietokoneella tai muulla älylaitteella.

Kysymykseen ”millaisia laitteita käytät” vastasi 22 vastaajaa, heillä oli mahdollisuus ilmoittaa käyttävänsä useampia vaihtoehtoina annetuista laitteista. Suurimmalla osalla heistä oli käytössään joko matkapuhelin, älypuhelin tai kannettava tietokone. Kannettava tietokone oli useimmalla vastaajalla, 16 (72,73 prosenttia vastaajista). Tablettitietokone oli kahdeksalla vastaajalla.

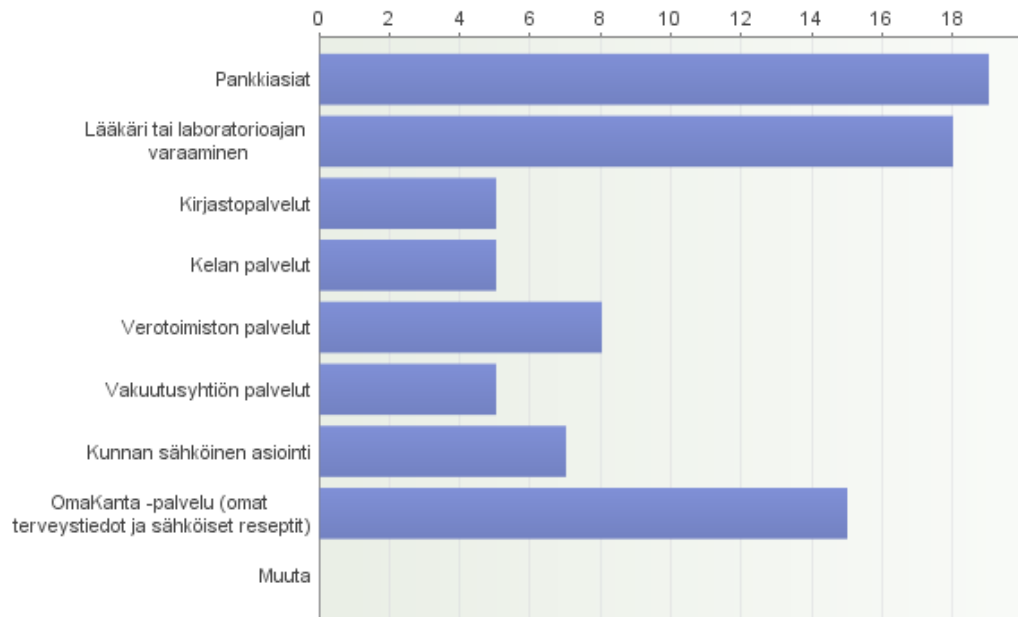

KUVIO 5. Vastaajilla käytössä olevat laitteet (n=22)

Nordlundin ym. (2014, 4) haastattelun mukaan 75–89-vuotiailla on useimmiten käytössään matkapuhelin tai tietokone. Tilastokeskuksen (2016, liitetaulukko 9) mukaan naiset ja miehet käyttävät internetiä lähes yhtä usein. Tekemässäni kyselyssä naisvastaajien määrä oli 80 prosenttia kaikista vastaajista.

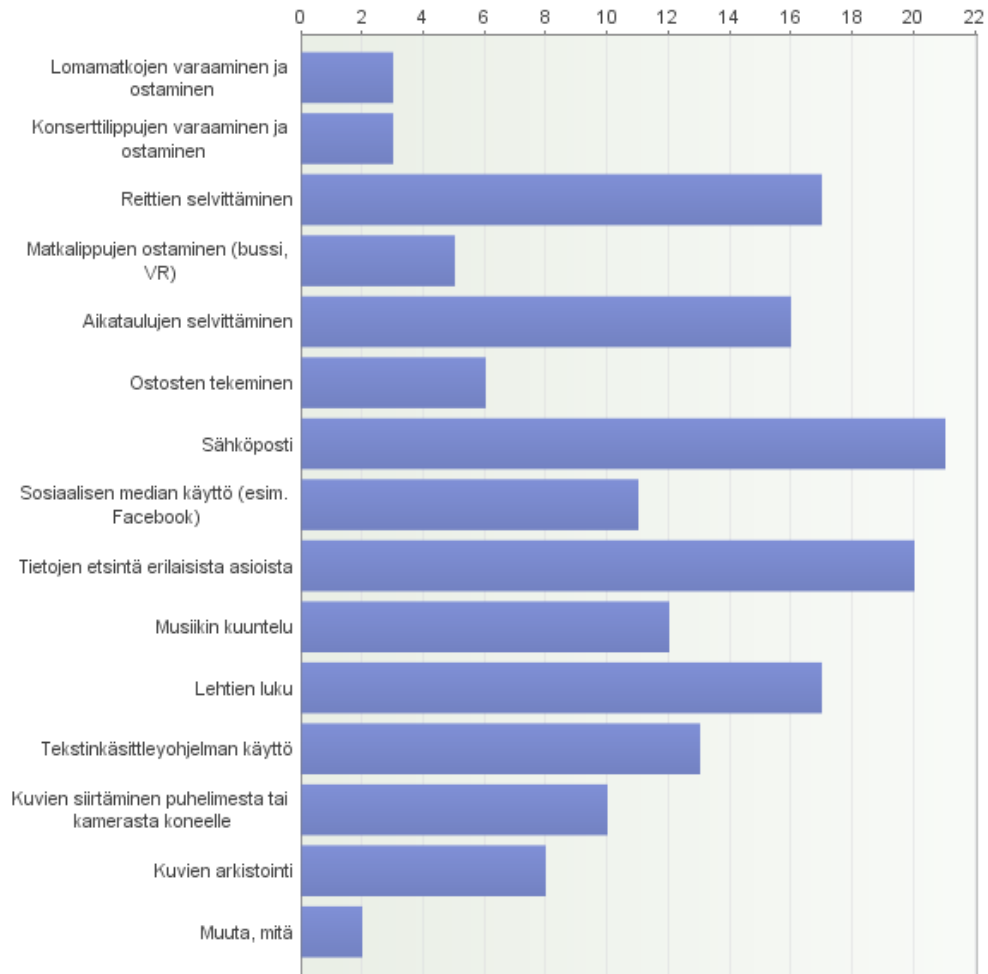
18 vastaajaa (81,82 prosenttia) kertoi käyttävänsä em. laitteita päivittäin, 4 vastaajaa (18,18 prosenttia) kertoi käyttävänsä em. laitteita viikoittain. Nettiparkin kävijät käyttävät laitteita siis melko aktiivisesti. Tilastokeskuksen (2016, liitetaulukko 9) mukaan 74–89-vuotiaista 21 prosenttia käyttää internetiä päivittäin tai lähes päivittäin.

Kysymykseen ”millaisia asiointipalveluja olet käyttänyt” vastasi 22 vastaajaa, tähänkin kysymykseen vastaajien oli mahdollista valita useampia annetuista vaihtoehtoisista. Eniten käytetyt palvelut olivat pankkiasiat (19 vastaajaa), lääkäri tai laboratorioajan varaaminen (18 vastaajaa) sekä OmaKanta-palvelu (15 vastaajaa).

KUVIO 6. Vastaajien käyttämät asiointipalvelut (n=22)

Kysymykseen ”mitä asioita olet tehnyt tietokoneella tai muulla älylaitteella” vastasi 22 vastaajaa, vastaajilla oli mahdollisuus valita useampia vaihtoehtoja, joten valittujen vastausten lukumäärä oli 164. Vastaajat siis tekevät tietokoneellaan tai älylaitteellaan erilaisia asioita monipuolisesti. Eniten vastaajat ilmoittivat käyttävänsä sähköpostia (21 vastausta), tietojen etsintää erilaisista asioista (20 vastausta), reittien selvittämistä (17 vastausta), lehtien lukua (17 vastausta) sekä aikataulujen selvittämistä (16 vastausta). Avoimeen muuta-kysymykseen tuli kaksi vastausta: shakin pelaaminen ja pelaaminen.

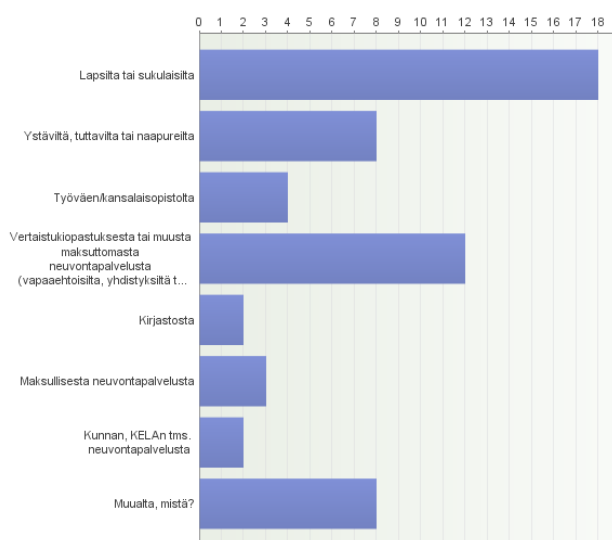

KUVIO 7. Vastaajien tietokoneella tai muulla älylaitteella tekemät asiat (n=22)

Nordlundin ym. (2014, 11) haastattelututkimuksen mukaan ikääntyneet käyttävät internetiä eniten tiedon etsimiseen kiinnostavista asioista, pankkiasioiden hoitoon sekä sähköpostin käyttöön. Tekemäni kyselyn vastaukset ovat pitkälti samassa linjassa Nordlundin ym. (2014) haastattelututkimuksen kanssa. Asiointipalveluissa tekemässäni kyselyssä suosituimmaksi nousi pankkiasioiden hoito, se mainitaan myös Nordlundin tulosten kärkisijoilla. Tilastokeskuksen (2016, liitetäulukko 16) mukaan 75–89 -vuotiaista 27 prosenttia ikäryhmästä hoitaa pankkiasiansa verkossa. Sähköpostin lähettäminen tai vastaanottaminen, tavaroita tai palveluita koskeva tiedonetsintä, verkkolehtien tai televisiokanavien uutissivujen lukeminen ja sairauksiin, ravitsemukseen tai terveyteen liittyvä tiedon etsintä olivat muita suosittuja internetin käyttötapoja. Sosiaalisen median (esim. Facebook) seuraamiseen 75–89-vuotiaista käytti internetiä vain 5 prosenttia. Kyselyyni vastanneista puolet seurasi sosiaalista mediaa (esim. Facebook).

3.5 Avun tarve ja oppimisympäristö

Tietokoneen ja netin käyttöön apua olivat saaneet kaikki tähän kysymykseen vastanneet 22 vastaajaa. Apua oli saatu useimmiten lapsilta tai sukulaisilta (18 vastausta) ja vertaistukiopastuksesta tai muusta maksuttomasta neuvontapalvelusta (12 vastausta). 8 vastaajaa oli merkinnyt vaihtoehdoksi muun ja selitysosassa kaikilla tähän vastanneilla vastauksena oli Nettiparkki.

KUVIO 8. Avun saaminen (n=22)

Parjo, Sirkiä ja Viherä (2007, 38) toteavat, että mieluisin tapa oppimiselle oli toisten avustuksella oppiminen. Samoin Nordlung ym. (2014) toteavat, että henkilökohtainen opastus tietokoneen käyttöön madaltanee kynnystä kokeilla uutta tekniikkaa ja että mieluisin opastaja on joko läheinen tai vertaisohjaaja.

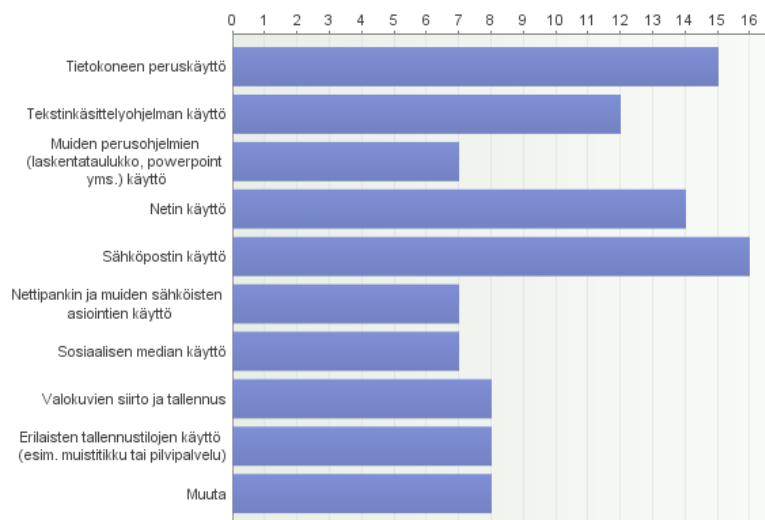
Kysymyksiin ”keneltä mieluiten ottaisit apua vastaan tietokoneen ja netin käyttöön liittyvissä asioissa” sekä ”missä haluaisit opastuksen tapahtuvan” vastasi 21 vastaajaa. Mieluisimmat tavat avun saamiselle olivat lapset tai sukulaiset (13 vastausta), vertaisopastuksesta tai muusta maksuttomasta neuvontapalvelusta (13 vastausta) sekä muualta (9 vastausta). Muualta vaihtoehtoon avoimet vastaukset olivat Nettiparkki ja SPR Mynämäen osaston Nettiparkki. Opastuksen haluttiin tapahtuvan enimmäkseen vertaisopastajien opastuspisteessä (8 vastausta), ko-

tona (7 vastausta) sekä muualla (5 vastausta). Muualta vaihtoehtoon oli avoimessa kentässä vastattu NettiParkki ja SPR Mynämäen osaston NettiParkki. Moni vastaaja ei siis mieltänyt NettiParkkia varsinaiseksi vertaistukiopastuspai-kaksi tai sitten halusi mainita NettiParkin vielä erikseen.

Suurin osa vastaajista käy kyselyn mukaan NettiParkissa satunnaisesti (13 vastaajaa), neljä vastaajaa käy lähes päivittäin, kolme viikoittain, 2 muutaman kerran kuukaudessa ja 1 on vastannut, ettei käy NettiParkissa.

NettiParkissa on vastausten mukaan opittu paljon erilaisia asioita, tähän kysymykseen on valittujen vastausten määrä 102 ja vastaajia 23, eli keskimäärin 4,4 vaihtoehtoa/vastaaja. Sähköpostin käyttö (16 vastausta), tietokoneen peruskäyttö (15 vastausta), netin käyttö (14 vastausta), tekstinkäsittelyohjelman käyttö (12 vastausta), valokuvien siirto ja tallennus ja erilaisten tallennustilojen käyttö sekä muuta-vaihtoehto (kaikkiin vaihtoehtoihin 8 vastausta). NettiPankin ja muiden sähköisten asiointien käyttö, muiden perusohjelmien (laskentataulukko, powerpoint yms.) käyttö sekä sosiaalisen median käyttö saivat 7 vastausta. Kysymyksessä oli lisäksi Muuta-vaihtoehto.

Erilaiset vaikeahkot asennukset ja muut ongelmat erikoistapauksissa, erikoisongelmien ratkaiseminen, vaikka mitä, koneessa ilmenevien ongelmien korjaaminen, win 10 päivityshäiriö, kun oma kone on jotenkin ”jumittanut”, älypuhelimien käyttöä ja Skypen käyttöä.

KUVIO 9. NettiParkissa opittuja asioita (n=23)

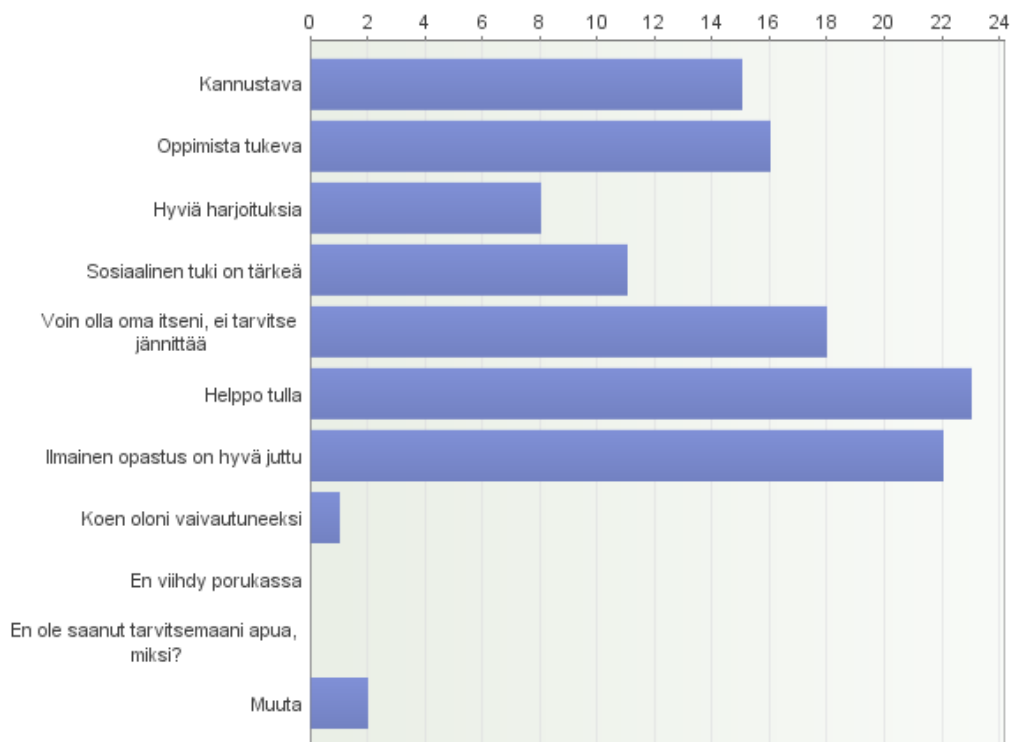

Nettiparkin opastus on koettu hyvin positiivisena. Opastajilla on riittävä osaaminen -väittämään vastattiin: erittäin hyvin (9 vastausta) ja hyvin (13 vastausta). Opastajat osaavat riittävän selkeästi selittää asiat, jotta ymmärrän -väittämään vastattiin: erittäin hyvin (6 vastausta), hyvin (12 vastausta) ja kohtalaisesti (4 vastausta). Kohtalaisesti-vastausten lukumäärää saattaa osittain selittää se tosiasia, että opastajat ovat 17–25-vuotiaita nuoria aikuisia ja asiakkaat pääosin yli 65-vuotiaita, joten terminologian käyttö näiden kahden sukupolven välillä on varsin erilaista. Opastajat ovat kärsivällisiä -väittämään vastattiin: erittäin hyvin (11 vastausta) ja hyvin (11 vastausta). Opastajat jaksavat aina selvittää kyseessä olevan ongelman -väittämään vastattiin: erittäin hyvin (10 vastausta), hyvin (10 vastausta) ja kohtalaisesti (2 vastausta).

TAULUKKO 1. Nettiparkin opastuksen laatu (n=22)

	Erittäin hyvin	Hyvin	Kohtalaisesti	Huonosti	Yhteensä
Opastajilla on riittävä osaaminen	9	13	0	0	22
Opastajat osaavat riittävän selkeästi selittää asiat, jotta ymmärrän	6	12	4	0	22
Opastajat ovat kärsivällisiä	11	11	0	0	22
Opastajat jaksavat aina selvittää kyseessä olevan ongelman	10	10	2	0	22
Yhteensä	36	46	6	0	88

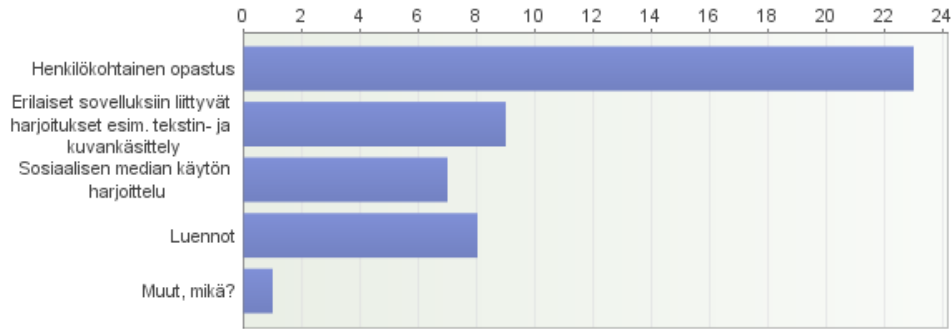
Nettiparkki koetaan oppimisympäristönä kannustavana (15 vastausta), oppimista tukevana (16 vastausta), voi olla oma itsensä, ei tarvitse jännittää (18 vastausta), helppo tulla (23 vastausta), ilmainen opastus on hyvä juttu (22 vastausta) sekä sosiaalinen tuki on tärkeää (11 vastausta). Muuta-vastauksiin tuli kaksi avointa vastausta: ”omaa osaamattomuuttaan ei hyväkään kone korjaa” ja ”aina olen saanut apua”. Yksi vastaaja koki, että olo on Nettiparkissa kiusaantunut. Vastajilta tullut palaute (kaikkiaan 116 valittua vastausta) oli positiivista ja vastaajat olivat valinneet keskimäärin 5 vastausvaihtoehtoa.

KUVIO 10. Nettiparkki oppimisympäristönä (n=23)

Oppimisessa eniten ovat auttaneet henkilökohtainen opastus (23 vastausta) eli kaikki vastaajat kokivat sen tärkeäksi. Lisäksi erilaiset sovelluksiin liittyvät harjoitukset (9 vastausta), sosiaalisen median käytön harjoittelu (7 vastausta), ja luennot (8 vastausta) ovat monen mielestä tärkeitä asioita oppimisen tukemisessa. 1 vastaaja valitsi muu-vaihtoehdon, johon hänen avoin vastauksensa oli ”samaa asiaa voi kysellä monta kertaa, eikä silti tarvitse tuntea itseään ihan tyhmäksi”.

Suutaman (2013, 221–222) mukaan tehokas kertaaminen onkin tärkeää seniorien oppimisessa. Pienet ryhmät, joissa keskustelutuokioita käytetään hyväksi oppimisessa ja huomioidaan jokaisen erilainen kyky vastaanottaa uutta tietoa, ovat hyviä. Liika teoreettisuus ei välttämättä ole hyväksi. (Suutama 2013, 221–222.) Parhaimmillaan ryhmässä työskentely voi tuoda uusia ulottuvuuksia opiskeluun, pahimmillaan se voi rajoittaa tai estää oppimista (Paane-Tiainen 2000, 38). Kyselyn tulokset olivat erittäin positiivisia, joten tässä tapauksessa voi todeta, että Nettiparkki-toimintamalli edistää oppimista.

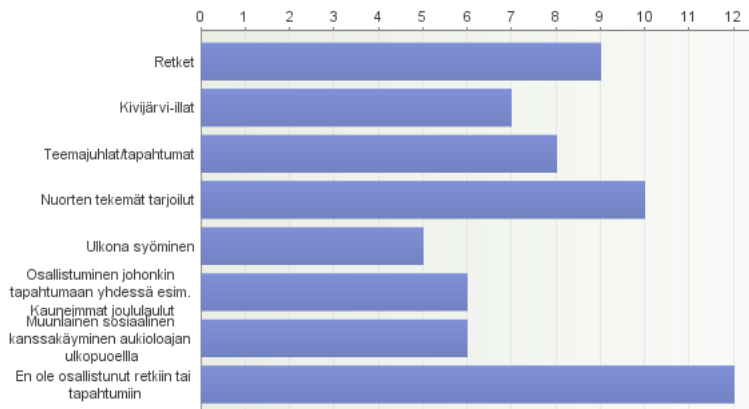

KUVIO 11. Oppimista tukevat asiat (n=23)

Kaikki vastaajat (23) kokivat, että Nettiparkki on vastannut heidän odotuksiinsa.

Nettiparkki on laajentanut 17 vastaajan sosiaalista verkostoa (80,95 % vastaajista), neljän vastaajan mielestä Nettiparkilla ei ole ollut vaikutusta heidän sosiaaliseen verkostoonsa.

Nettiparkin toiminta on ajoittain ollut muutakin kuin tieto- ja viestintätekniikan opettelua. Muun sosiaalisen toiminnan tarkoitus on ollut luoda toiminnalle rento ja yhteisöllinen ilmapiiri. Valtaosa vastaajista (17 vastaajaa eli 85 %) koki, että muu sosiaalinen toiminta on ollut merkityksellistä, kolme vastaajaa (15 %) vastasi, ettei muulla sosiaalisella toiminnalla ole ollut heille merkitystä. Muu sosiaalinen toiminta tarkoittaa mm. retkiä, teemajuhlia/tapahtumia, nuorten tekemiä tarjoiluja tai ulkona syömistä. Niistä tärkeimmäksi vastaajat kokivat nuorten tekemät tarjoilut (10 vastausta), retket (9 vastausta) ja teemajuhlat/tapahtumat (8 vastausta). 12 vastaajaa ei ole osallistunut retkiin tai tapahtumiin.

KUVIO 12. Muu sosiaalinen toiminta (n=22)

Yhteistoiminnallisen oppimisen yksi ominaispiirre on vastavuoroisuus, joka luo pohjaa muilta oppimiselle ja omien ajatusten reflektoinnille. Vuorovaikutuksen merkitys oppimisessa on tärkeää ja sosiaalisen oppimisen eri tasot täydentävät toisiaan. Otollinen oppimisympäristö on turvallinen ja hyväntahtoinen, jolloin oppijan aktiivisuus on ihanteellinen. (Rauste-von Wright, v 2003, 60–62.)

Kyselyn viimeinen kysymys oli avoin (13 vastaajaa), johon oli mahdollista kirjoittaa mitä muuta vastaaja halusi sanoa Nettiparkista oppimisympäristönä. Avoimet vastaukset tukevat monivalintakysymysten tuomaa tunnelmaa erittäin positiivisesta ja kannustavasta ilmapiiristä. Vastauksissa havainnoidaan digitalisaation tuomaa muutospainetta seniorien tieto- ja viestintätekniikan osaamisessa, korostetaan Nettiparkin leppoisa ilmapiiriä ja opastajien osaamista sekä tuodaan esiin toiminnan sosiaalista näkökulmaa. Sijainti Mynämäen keskustassa on hyvä asia ja joustavuus tulla oman aikataulun mukaan aukioloaikana. Toiminta ei ole kurssimuotoista ja se koetaan mielekkäänä, Nettiparkkiin voi tulla kysymään itseään askarruttavia asioita silloin kun ne ovat itselle ajankohtaisia.

Ihan hyvä. Valitettavasti muiden harrastusten takia aika ei ole riittänyt osallistumaan säännölliseen toimintaan.

Helppous tulla ja mennä omien aikataulujen mukaan ja innostavuudessaan ainutlaatuista.

Hyvää!

Keskeinen sijainti kylällä, matala kynnyksellä tulla ryhmään, iloista porukkaa, hyvät ohjaajat.

Oppimisympäristö ja tilat erinomaiset, opastajat kaikki mukavia, osaavia, aina auttamaan valmiina, ilmapiiri leppoisa, ei kenenkään tarvitse jännittää osaamistaan, sosiaalinen puoli myös erittäin tärkeä ja mikä vielä välttämätöntä, myös ikäihmiset pidetään mukana alati muuttuvassa nyky maailman osaamisessa.

Mukava kun saa tulla omia aikojaan ja aina on ollut opastajat paikalla. Jos jollakin on ollut "oma" ongelma niin on siitä saanut hyödyn itsekkin, kun on kuullut, kuinka ongelma on ratkaistu.

Kiitos Nettiparkille koneen hankinnasta ja opetuksesta. Oppimisympäristö oli auttavainen ja kannustava.

Minulle on ollut erittäin paljon apua Nettiparkista. Toivoisin, että tämä palvelu saisi jatkua - vaikka kerran viikossa, retkiin en ole pystynyt osallistumaan on ollut aina jokin tärkeä este

Haluaisin tästä pysyvän.

On hyvä mennä kysymään neuvoa, kun tulee tenkkapoo

Opintuhuone tilava ja valoisa. Opastus on ollut erittäin hyvä.

Toivoisin Nettiparkin jatkuvan maksuttomana. Minun mielestäni tällainen toiminta on ikäihmisille erittäin tärkeä. Kiitos hyvästä toiminnasta.

Nettiparkki on sopivasti keskellä kylää. Paikka on rauhallinen ja mukava. Olen vain toistaiseksi voinut osallistua erittäin vähän eri tilaisuuksiin, tarvetta siihen kyllä olisi.

On ollut tarpeellinen.

3.6 Eettiset näkökulmat

Gothónin (2016) luettelo eettisistä periaatteista: keskinäinen kunnioitus, tasa-arvo ja inklusio, demokraattinen osallistuminen ja vastavuoroisuus, aktiivinen oppiminen, kehittämisellä ja tutkimisella tavoiteltava positiivinen muutos sekä yhteistoiminta.

Opinnäytetyössäni keskinäinen kunnioitus toteutuu tekemässäni kyselyssä, vastaajilla on mahdollisuus sanoa mielipiteensä Nettiparkki-toimintamallista. Vastauksia ei yksilöidä, joten jokainen vastaaja voi vastata juuri omien tuntemustensa mukaan. Kyselyn tekijänä ja analysoijana huolehdin, että kaikki näkökulmat tulevat huomioiduiksi ja ymmärrän, että on erilaisia mielipiteitä, joista jokainen on yhtä arvokas.

Tasa-arvo tulee huomioiduksi niin, että mahdollisimman monelle Nettiparkin kävijälle annetaan mahdollisuus osallistua kyselyn vastaamiseen ja niille, jotka tarvitsevat vastaamisessa apua, on sitä tarjolla Nettiparkissa.

Demokraattinen osallistuminen ja vastavuoroisuus toteutuvat, kun kävijät voivat vastata kyselyyn, se osallistaa heidät kertomaan mielipiteensä Nettiparkki-toimintamallista. Jokaisella vastaajalla on käytettävissään ns. "yksi ääni", joten jokaisella on yhtäläinen mahdollisuus vastaamiseen. Saatekirjeessä kerron hyvin selvästi, mistä on kysymys ja mihin tarkoitukseen kysely tulee.

Aktiivinen oppiminen opinnäytetyössäni näyttäytyy sillä tavoin, että käytän runsaasti aikaa kyselyn analysointiin – vaikka toisaalta teen sen yksin. Reflektointia

teen opintoihini liittyvän viimeisen työharjoittelun (myöhemmin HAR3) ohjaajan Tuija Hongiston kanssa ja toisaalta samalla kun esittelen kyselyn tuloksia piirissä ja osastoissa, pohdintaa tehdään koko piiritoimiston henkilökunnan ja osastojen vapaaehtoisten kanssa.

Positiivinen muutos seuraa toivottavasti jatkumona KEH2 tehtävänä tekemästäni kyselyanalyysistä. Kyselyn tulosten analysoinnin jälkeen toimintamallin monistamiseen muihin SPR:n osastoihin on perusteltua ja näin tuottaa positiivista muutosta näiden osastojen alueella.

Nettiparkki-toiminnan ydinajatus on edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Toiminta on syntynyt tilanteessa, jossa SPR Mynämäen osasto on tunnistanut ikäihmisten heikomman tieto- ja viestintätekniisen osaamisen ja havainnut sen, että yhä useampi asia siirtyy verkossa hoidettavaksi. Toimintaa arvioidaan osastossa vuosittain ja mietitään kehittämistarpeita.

4 NETTIPARKKI-TOIMINTAMALLIN KEHITYS JA LAAJENEMINEN

Nettiparkki-toimintamallin laajentuminen muihin SPR:n Varsinais-Suomen piirin oli kolmannen työharjoitteluni kehittämistehtävä. Tavoitteeni oli löytää 3–5 osastoa, joissa toimintaa voisi lähteä käynnistämään. Tavoitteeni tueksi olen tehnyt Nettiparkki-toimintamallin käynnistämisen prosessikuvauksen ja toiminnan markkinointiin tarvittavan esitteen. Kyselyn tulokset ja alustavaa toimintamallin markkinointia tein piirin vuosikokouksessa 22.4.2017, jossa paikalla oli 23/48 piirin osastoista. Kyselyn tuloksia esittelin lisäksi SPR:n Varsinais-Suomen piirin ohjelmatiimissä työtekijöille 17.5.2017 (LIITE 2).

Jotta Nettiparkki-toimintamalli olisi helppo käynnistää, olen koonnut käytännön kokemuksesta syntyneen rakenteen prosessikuvaukseksi. Prosessikuvauksen olen käynyt läpi HAR3 ohjaajani Tuija Hongiston kanssa.

Toimintamallin markkinointiin tarvitaan esite. SPR:llä on valmiita esitepohjia, jotka on suunniteltu osastojen käyttöön ja niitä on helppo muokata. Hyödynsin esitteen tekemisessä tällaista valmista pohjaa.

Harjoitteluni SPR:llä sujui suunnitelmien mukaan ja toiminta käynnistyi harjoitteluni aikana kolmessa paikallisosastossa, selvitystyötä käynnistämisestä tehtiin laajemmin, mutta osaston resursseista johtuen osassa osastoista jouduttiin luopumaan suunnitelmasta. Paikallislehdet olivat hyvin kiinnostuneita uudenlaisesta toimintamallista.

Työni vaikutuksen ja vaikuttavuuden arviointi on osittain haasteellista, koska osa tavoittelemistani tuloksista näkyy vasta pitemmän ajan kuluessa. Esimerkiksi Nettiparkki-toimintamallin vaikutus seniorien asenteisiin tieto- ja viestintätekniikkaa kohtaan näkyy vasta vuosien päästä. Vaikuttavuutta pystyy arvioimaan jonkin verran panos-tuotos näkökulmasta.

4.1 Toimintamalli jalostuu prosessikuvaukseksi

Prosesseja on erilaisia, mm. strateginen prosessi, joka määrittää organisaation mission, vision ja strategian. Ydinprosessit kehittävät, tuottavat ja toimittavat asiakkaiden tarvitsemia asioita. Palveluprosessit voivat ratkaista asiakkaiden ongelmia ja ne ohjaavat, ylläpitävät tai parantavat olemassa olevia järjestelmiä, tukiprosessit puolestaan huolehtivat ydinprosessien vaatimista resursseista ja valmistusprosessit tuottavat mm. energiaa, materiaalia tai tietoja. Prosessiin voi osallistua useita toimijoita, silloin näiden välistä prosessia nimitetään yhteiseksi prosessiksi. Prosessi siis kuvaa organisaation/toimijan toimintaa vaiheittain. Se on toimintasarja, joka muuttaa panokset tuotokseksi. (Kaarimaa 2002, 10–11, 41.)

Prosessi koostuu erilaisista toiminnoista ja toiminnot vaativat tietynlaisia resursseja. Jokaisella toiminnolla tulisi olla selvä tavoite. Prosessin kaavio visualisoi prosessia ja antaa siitä yleiskuvan (prosessin nimi, toimintojen nimet ja niiden järjestys sekä toimintojen suorittajat). (Kaarimaa 2002, 13, 15, 17, 19.)

Toimintamalli kuvaa paikallisesta ratkaisusta tehtyä yleistettyä ja selkeää mallinnosta. Se määrittelee kyseisen asian käytännön tarkoituksen, keskisen idean, osatekijät (toimijat, tehtävät ja resurssit) sekä prosessin. (Innokylä 2017.)

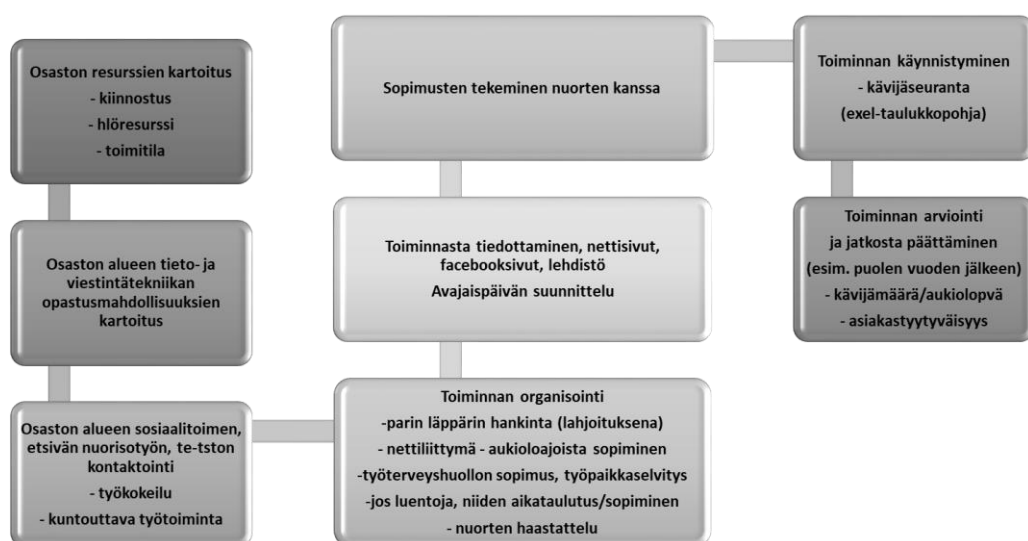
Nettiparkin käynnistämisen prosessikaavioon olen koonnut käytännön kokemuksen kautta syntyneen polun. Toiminnan käynnistämisen ensimmäinen vaihe on paikallisosaston resurssien kartoitus. Lähtökohtana on, että osasto on kiinnostunut toiminnan käynnistämisestä. Toiseksi osastolta täytyy löytyä vapaaehtoisresurssia toimintaan, nuorten työllistäminen työkokeiluun tai kuntouttavaan työtoimintaan vaatii valvontaa, joten osaston tai sopivien yhteistyötahojen on oltava paikalla toiminnan ajan. Kolmanneksi osastolla pitää olla käytettävissään sopiva tila, jossa toimintaa voidaan järjestää – joko osaston oma toimitila tai sopivan yhteistyökumppanin tila.

Toisessa prosessin vaiheessa on hyvä kartoittaa osaston alueen tieto- ja viestintätekniikan muita opastusmahdollisuuksia ja niiden toiminta-aikoja. Kolmannessa vaiheessa kontaktoidaan osaston alueen etsivää nuorisotyötä, kuntouttavan työtoiminnan järjestäjää ja te-toimistoa, jotta voidaan selvittää sopivien nuorten löytymistä opastajiksi joko kuntouttavaan työtoimintaan tai työkokeiluun. Neljännessä vaiheessa organisoidaan toimintaa, hankitaan muutama läppäri lahjoituksena esim. kunnalta/kaupungilta, hankitaan nettiliittymä, sovitaan aukioloajoista, tehdään työterveyshuollon sopimus ja työpaikkaselvitys sekä haastatellaan opastajiksi tulevat nuoret. Jos tuleville asiakkaille halutaan tarjota aiheeseen liittyviä luentoja, niiden aikatauluttaminen ja sopiminen kannattaa tehdä hyvissä ajoin.

Jotta toiminnasta tietäisivät muutkin kuin osaston omat ihmiset, toiminnasta pitää tiedottaa. Hyviä kanavia ovat paikallislehdet, osaston omat netti- ja facebookisivut. Avajaispäivä kannattaa suunnitella tässä vaiheessa.

Seuraavaksi prosessissa edetään tekemällä opastajiksi tulevien nuorten kanssa sopimukset. Sitten toiminta käynnistyy sovitun aikataulun mukaan ja opastajat/valvoja huolehtivat päivittäin kävijäseurannasta (exel-taulukkopohja). Noin puolen vuoden toimintajakson jälkeen on järkevää arvioida toiminnan onnistumista ja päättää toiminnan jatkosta. Hyviä arviointikriteereitä ovat kävijämäärä/päivä sekä asiakastyytyväisyyskysely, jonka voi kevyimmillään toteuttaa muutamalla kysymyksellä paperikyselyversiona.

KUVIO 12. Nettiparkin käynnistämisen prosessikuvaus

4.2 Esite toiminnan markkinointiin

Esite on tehty tukemaan Nettiparkki-toimintamallin markkinointia osastoille. Esitettä jaettiin osastojen edustajille SPR:n Varsinais-Suomen piirin vuosikokouksessa 22.4.2017. Esitteeseen on koottu Nettiparkki-toimintamallin ydinajatus sekä muutamia poimintoja Mynämäen Nettiparkin kävijöille tehdystä kyselystä.

SPR:llä on viestintään liittyvä graafinen ohjeistus ja vapaaehtoisten käytössä on materiaalipankki, josta voi hakea valmiita esitepohjia. Valmiit esitepohjat ovat järjestön viestinnän ilmeen mukaisia ja niihin on helppo luoda tarvittava sisältö. Nettiparkki-toimintamallin esite on liitteenä (LIITE 3).

4.3 Media seuraa toimintamallin laajenemista

Paikallislehdet ovat seuranneet aktiivisesti toimintamallin laajenemista kolmessa SPR:n paikallisosastossa. Loimaan lehti kirjoitti toiminnan aloittamisesta jo etukäteen ja lisäksi toimittaja oli avajaisissa mukana (LIITE 4). Uudenkaupungin Sanomat ja Vakka-Suomen Sanomat kirjoittivat toiminnan alkamisesta Uudessa-kaupungissa lehtiartikkelit ennen toiminnan alkamista (LIITE 5). Samoin Kaarina-lehdessä oli artikkeli ennen siellä alkanutta toimintaa (LIITE 6). Aurassa toiminnasta oltiin kovasti kiinnostuneita, samoin Salossa. Toistaiseksi kummaltakaan paikkakunnalta ei ole löytynyt sopivaa nuorta toimintaan. Auranmaan viikkolehti kirjoitti Auran osaston toiveesta käynnistää Nettiparkki-toiminta (LIITE 7).

SPR:n valtakunnalliseen jäsenlehteen Avun Maailmaan toimittaja ja kuvaaja olivat tekemässä juttua 16.10 Uudessakaupungissa. Lehden numero 4/2107 ilmestyy 8.11.2017, luettavissa <http://www.lehtiluukku.fi/lehti/avunmaailma/>

4.4 Toimintamalli siirtyy käytäntöön

Aloitin HAR3:n kontaktoimalla kaikkia SPR:n Varsinais-Suomen piirin osastoja. Kolme osastoa ilmoitti heti kiinnostuksestaan ja viiden osaston kanssa kävin sen

lisäksi keskusteluja toiminnan aloittamisesta. Lopulta viiden osaston kanssa toiminnan käynnistämistä suunniteltiin avajaispäivää myöten, mutta kolmen osaston kanssa toiminta päästiin käynnistämään harjoitteluni aikana. Kahden osaston kanssa suunnitelmaa ei päästy viemään käytäntöön, koska opastukseen sopivaa nuorta ei alueelta tuntunut löytyvän.

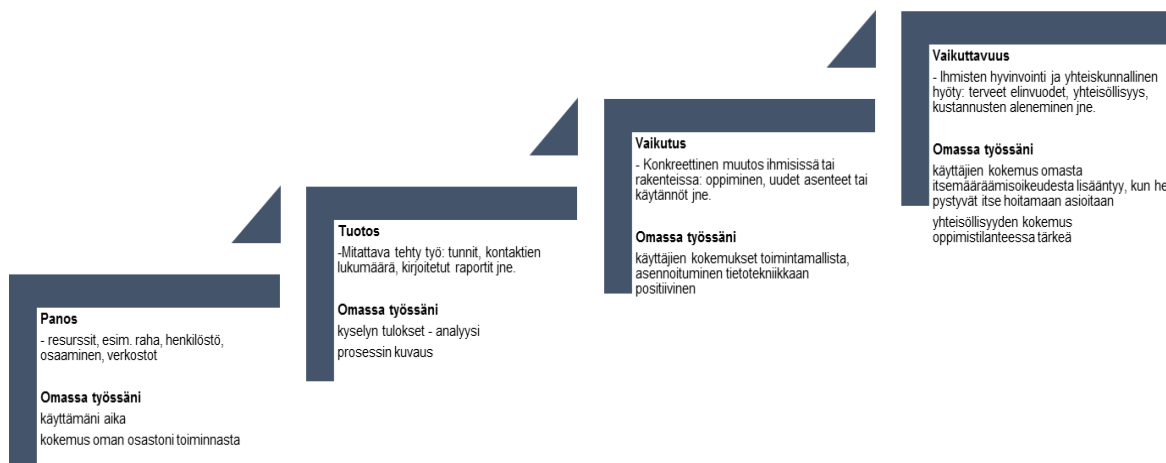
Vaikeinta olikin sopivan nuoren löytäminen opastajaksi ja toisaalta osaston resurssien riittävyys vaadittavan ohjauksen ja valvonnan järjestämiseksi kuntouttavaan työtoimintaan tai työkokeiluun tulevalle nuorelle.

Ensimmäisenä toiminta käynnistyi Loimaalla ja se sai hyvän vastaanoton. Uusi-kaupunki oli toinen Nettiparkin avannut osasto ja jo avajaisissa yleisöä oli runsaasti ja tiedustelujeni mukaan kävijöitä on ollut paljon. Kaarina-Piikkiön Nettiparkki aukesi aivan harjoitteluni loppuvaiheessa ja sielläkin vastaanotto oli positiivinen, kaupunginjohtaja oli pitämässä avajaispuhetta ja korosti tällaisten kolmannen sektorin toimijoiden tarjoamien palvelujen tärkeyttä.

4.5 Vaikuttavuuden arviointia

Aistrich (2014) kirjoittaa artikkelissaan siitä, että vaikutuksen arviointi on tärkeää, joskin se helposti unohtuu tai jää vähäiseksi. Panoksen, tuotoksen, vaikutuksen ja vaikuttavuuden portaat sisältävät monipuolisesti erilaisia asioita. Erityisesti vaikutuksen ja vaikuttavuuden portaan välillä ero ei ole aina selvä ja vaikuttavuus saattaa ilmetä vasta vuosien päästä. Toisaalta, jos vaikuttavuutta ei lainkaan mitata, ei voida tietää, onko tehdystä työstä ollut mitään hyötyä. (Aistrich 2014.)

Panos-portaalla arvioidaan työhön käytettäviä resursseja, esimerkiksi työntuntien määrää tai rahaa (Aistrich 2014). Olen käyttänyt opinnäytetyöhöni paljon aikaa, samoin koko harjoitteluni työstin toimintamallin käynnistämistä paikallisosastoissa. Kuitenkin tulokset Nettiparkki-toimintamallin kyselystä olivat niin positiiviset, että siihen käytetty aika oli todella sen arvoista. Samoin harjoittelussani tekemäni työ palkittiin toiminnan käynnistymisellä kolmessa paikallisosastossa, mikä on myös hyvä tulos.

KUVA 1. Vaikuttavuuden portaat (Aistrich 2014)

Tuotos-portaalla tuloksia ovat panosten seuraukset, esimerkiksi kuinka monen ihmisen kanssa puhuttiin tai kuinka monta sivua raporttia kirjoitettiin (Aistrich 2014). Kyselyn vastausprosentti oli todella hyvä, 92, joten tässäkin voi todeta, panos-tuotos suhde on hyvä. Kyselystä kirjoitin raportin ja esittelin tulokset SPR:n Varsinais-Suomen piirin ohjelmatilaisissa.

Vaikutus-portaalla arvioidaan, mitä muutoksia saavutettiin kohderyhmässä, esimerkiksi kuinka monen elämäntavat muuttuivat (Aistrich 2014). Tämä on jo hie- man vaikeammin arvioitavissa. Kyselystä ei selviä se, moniko on lisännyt esim. asiointipalvelujen käyttöä Nettiparkki-toimintamallin myötä. Kysely oli laatuaan ensimmäinen, eikä vertailupohjaa näin ollen ole. Jatkossa, kun Nettiparkin asia- kastyytyväisyyttä tutkitaan, olisikin hyvä selvittää, miten Nettiparkissa käynti on vaikuttanut kävijän asenteisiin ja erilaisten sähköisten palvelujen käyttöön. Kyse- lyn vastaukset olivat erittäin positiivisia, siitä voisi päätellä, että ainakin kyselyyn vastanneiden osalta asenne tieto- ja viestintäteknii- kan käyttöön on ollut positiivista. Myös se, että seniorit ovat hakeutuneet Nettiparkkiin opettelemaan tieto- ja viestintäteknii- kan käyttöä kertoo siitä, että he ovat kiinnostuneita opettelemaan ja oppimaan; muutosta elämäntavassa siis. Toimintamallin laajenemisen saama jul- kisuus paikallislehdissä sekä SPR:n valtakunnallisessa jäsenlehdessä herättää

varmasti useamman seniorin ajattelemaan omaa tieto- ja viestintätekniiikan osaamistaan ja lehtikirjoitukset voivat toimia kimmokkeena hakeutumiselle Nettiparkkiin.

Vaikuttavuus-portaalla arvioidaan esimerkiksi muutosta hyvinvoinnissa (Aistrich 2014). Muutos hyvinvoinnissa näkynee vasta pidemmän ajan kuluessa – miten käyttäjät kokevat tieto- ja viestintätekniiikan osaamisen vaikuttavan heidän itsemääräämisoikeuteensa. Yhteisöllisyyden kokemus oppimistilanteissa lisännee hyvinvointia. Kyselyn tulosten perusteella Nettiparkki koettiin sosiaalista pääomaa lisäävänä, yli 80 prosenttia vastaajista koki, että se on lisännyt heidän sosiaalista verkostoaan, jolla on varmasti merkitystä jokaisen yksilön hyvinvointiin. Nettiparkin muu sosiaalinen toiminta (retket, teemajuhlat ja niin edelleen) oli 85 prosentille vastaajista merkityksellistä, joten se on varmasti lisännyt vastaajien hyvinvointia.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyöni tarkoitus oli selvittää Nettiparkki-toimintamallin sopivuutta seniorien tieto- ja viestintätekniiikan oppimisympäristöksi. Tavoite oli Webropol-kyselyn avulla selvittää Nettiparkin käyttäjien ajatuksia toimintamallista sekä luoda Nettiparkin käynnistämistä prosessikuvaus ja esite toiminnan markkinointiin. Kaikki tavoitteet toteutuivat ja Webropol-kyselyn tulosten avulla selvisi, millaisia ajatuksia Nettiparkin kävijöillä on toimintamallista.

Kyselyn tulokset olivat kaikilta osin todella positiivisia – seniorit kokivat Nettiparkin kannustavaksi ja oppimista tukevaksi ympäristöksi. Nettiparkissa saatu opastus koettiin hyväksi ja oppimisympäristöllä oli kävijöille sosiaalista merkitystä. Tekemäni kyselyn perusteella voidaan todeta, että Nettiparkki-toimintamalli sopii seniorien tieto- ja viestintätekniiikan opastusympäristöksi.

Nettiparkki-toimintamallissa korostuu sen sosiaalinen merkitys. Tekemäni kyselyn perusteella voi päätellä, että kävijät kokevat vahvaa yhteisöllisyyden tunnetta ja että yhdessä oppiminen on heille tärkeää. Osittain on ehkä niin, että Nettiparkin toiminnan alkaessa Mynämäellä toimintaan hakeutui useampia samanlaisessa elämäntilanteessa olleita ihmisiä (leskeytyminen), mutta se ei yksistään selitä kyselyn positiivista tunnelmaa. Toimintamallissa on onnistuttu luomaan jotain sellaista, joka toimii. Opastajina olevat nuoret tarvitsevat positiivista kokemusta työelämästä sekä sosiaalisten taitojen vahvistamista. Ikäihmisille paikka tarjoaa matalan kynnyksen mahdollisuuden opetella tieto- ja viestintätekniiikan käyttöä. Molemmat ikäryhmät ovat omalla tavallaan opettelemassa jotain uutta – ehkä siinä on yksi syy toimintamallin onnistumiselle.

Mikäli kyselyn tulokset olisivat olleet toisenlaiset, olisi luonnollisesti pitänyt miettiä toimintamallin laajenemisen mahdollisuuksia eri tavalla. Toisaalta toimintamalli on ollut käytössä Mynämäellä jo neljä vuotta ja kävijöitä on edelleen yhtä paljon kuin alussakin. Mikäli toimintamallissa olisi ollut paljon negatiivisia asioita, se olisi luultavasti heijastunut kävijämääriin nopeasti.

Nettiparkin käyttäjät käyttävät tieto- ja viestintäteknikkaa todennäköisesti useammin kuin ikäryhmänsä edustajat keskimäärin. Oppimisympäristönä Nettiparkki on senioreille juuri sopiva; oppiminen tapahtuu toisten opastuksella, joka oli kirjallisuuslähteen mukaan seniorille mielekkäin tapa oppia.

Haasteena on se, miten saisi ne seniorit mukaan, jotka eivät vielä lainkaan käytä tieto- ja viestintäteknikkaa. Miten heidät saisi kiinnostumaan ja kokeilemaan? Kuitenkin moni seniori olisi valmis kokeilemaan erilaisia teknisiä laitteita, jos siihen vain olisi mahdollisuus. Yhteiskunta digitalisoituu kovaa vauhtia ja syrjäytymistä saattaa lisätä se, ettei kaikilla ole kiinnostusta tai edes mahdollisuutta käyttää digitaalisia palveluja.

Jatkotutkimuksena voisi Mynämäen Nettiparkissa olla se, miten kävijöiden tieto- ja viestintäteknikan käyttö on muuttunut Nettiparkissa käyntien aikana/jälkeen ja ovatko he uskaltaneet käyttämään esimerkiksi sellaisia sähköisiä asiointipalveluja, joita he eivät ennen Nettiparkissa käyntiä olleet käyttäneet. Samoin voisi tutkia ovatko kävijät hankkineet esimerkiksi älypuhelimien tai tabletin Nettiparkki-käyntien rohkaisemana. Muilla Nettiparkki-paikkakunnilla olisi hyvä tutkia asiakastytyvyyttä ja samalla kartoittaa kävijöiden osaamisen lisääntymistä, asenteiden muutosta ja vaikutusta elämänlaatuun.

SWOT-analyysin avulla arvioidaan vahvuuksia (strengths), heikkouksia (weaknesses), mahdollisuuksia (opportunities) ja uhkia (threats). Vahvuudet ja heikkoudet ovat sisäisiä tekijöitä. Mahdollisuudet ja uhat ovat ulkoisia tekijöitä. (Opetushallitus i.a, SWOT-analyysi.)

Opinnäytetyöni vahvuuksia ovat mm. se, että olen seurannut Nettiparkki-toimintamallin kehitystä Mynämäessä toiminnan alusta lähtien ja olen ollut vahvasti mukana toiminnan käynnistämisessä, vahvuutena on myös vahva taustaorganisaatio, Punainen Risti, jonka alla toimintaa on helppo organisoida ja viestintään löytyy valmista materiaalia. Toiminta on helposti lähestyttävää ja maksutonta, joten käyttäjien mahdollisuudet osallistumiseen ovat hyvät.

Heikkouksina voisi olla se, että kyselyä tehdessäni toimintamallista oli vain yhden osaston näkemys. Toisaalta toimintamallin laajenemiselle heikkoutena voi olla se, etten saa osastoja innostumaan toimintamallista.

Mahdollisuuksia on runsaasti, päivän digitalisaatiotrendi kaikkine uutisineen avaa helposti keskustelua myös ikäihmisten tieto- ja viestintätekniiikan osaamisesta. Monet tahot ovat havahtuneet ikäihmisten puutteellisiin tieto- ja viestintätekniiikan taitoihin ja ovat järjestämässä erilaisten hanke- tai projektiratkaisujen turvin koulutusta senioreille. Tämä yleinen keskustelu aiheesta avaa mahdollisuuksia Nettiparkki-toimintamallillekin. Osastoja Varsinais-Suomen piirin alueella on 48, joten potentiaaliakin on varsin mukavasti. Toki osa osastoista on pieniä, joilla ei ole aidosti resursseja lähteä mukaan.

<p>VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • vahva taustaorganisaatio • oma kokemus toiminnan käynnistämisestä ja organisoinnista Mynämäellä • Mynämäessä toimintaa ollut jo 3 vuotta, kokemusta ehtinyt kertyä • helposti monistettava toimintamalli • matalan kynnyksen paikka, johon on helppo tulla, maksuton opastus 	<p>HEIKKOUEDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • vain yhden SPR:n paikallisosaston näkemys Nettiparkki-toimintamallista • toimintamallin laajentamiseen liittyvät haasteet esim. osaston resurssit
<p>MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • digitalisaatio jatkaa kehitystään, tarvitaan erilaisia paikkoja, jossa seniorit voivat opetella tieto- ja viestintätekniiikan käyttöä • yleinen keskustelu aiheesta lisää kaikkien asianosaosten kiinnostusta aiheesta • toimintamalli monistetavissa pienin muutoksen esim. maahanmuuttajien tieto- ja viestintätekniiikan opastukseen 	<p>UHAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimintamallin toteuttaminen hankaloituu, jos työkokeilun tai kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuudet vaikeutuvat • seniorien kiinnostumattomuus tieto- ja viestintätekniiikkaa kohtaan, halukkuus oppia uutta • kilpailu muiden samankaltaista toimintaa järjestävien kanssa

KUVA 2. Opinnäytetyöni SWOT-analyysi

Uhkana nostaisin sen, että miten saadaan ikäihmiset asiakkaiksi Nettiparkkeihin. Ja toisaalta myös sen, miten osastot alueillaan lähtevät toimintamallia markkinoimaan, millä resursseilla heillä on mahdollisuus toimia. Muiden vastaavanlaista toimintaa järjestävien tahojen tuoma kilpailu saattaa olla uhka Nettiparkki-toimintamallille. Mikäli järjestöjen mahdollisuudet tarjota työkokeilupaiikkoja tai kuntotuttavan työtoiminnan paikkoja hankaloituvat lainsäädännön vuoksi, vaikeuttaa se Nettiparkki-toimintamallin toteuttamista.

Nettiparkki-toimintamallin tutkiminen oli mielenkiintoista ja erittäin palkitsevaa. Vihdoin oli jotain konkreettista todistetta siitä, että toimintamalli koetaan positiivisena asiana. Käsitykseni ikäihmisten tieto- ja viestintätekniiikan käyttämättömyyteen liittyvistä syistä sai opinnäytetyöni myötä vahvistusta ja ymmärrän paremmin niitä esteitä, joita ikäihmiset käytölle kokevat: esimerkiksi teknologian vaikeakäyttöisyys. Huoli ikäihmisten digisyrjäytymisestä kasvoi ja siksi Nettiparkki-toimintamallin laajentaminen SPR:n paikallisosastoihin oli perusteltua. Tarvitaan erilaisia paikkoja, joissa ikäihmiset voivat käydä maksuttomasti opettelemassa tieto- ja viestintätekniiikan käyttöä. Paikan pitää olla sellainen, johon ikäihmisen on helppo tulla. Hänen kokemuksensa opastuksesta pitäisi olla sellainen, että hän voi kysyä samaa asiaa useamman kerran tuntemattaan oloaan kiusaantuneeksi.

Opinnäytetyöni on kokonaisuutena ollut mielenkiintoinen ja monipuolinen tehtävä. Työtä on ollut paljon, mutta olen koko työn ajan ollut innostunut aiheesta, niin työ on tuntunut mielekkäältä. Kokonaisuus on looginen ja työn osat (Webropol-kysely, käynnistämisen prosessikuvaus sekä esite) tukevat toinen toisiaan ja tavoitteitani. Aiheen yhdistäminen viimeiseen harjoitteluuni antoi minulle mahdollisuuden osoittaa projektiosaamistani, ja toimintamallin positiivinen vastaanotto toiminnan käynnistäneissä osastoissa tukee tekemäni kyselyn mielikuvaa Nettiparkki-toimintamallista.

LÄHTEET

- Aistrich, M. (2014). Kannattaako vaikuttavuutta yrittää mitata? Sitra. Saatavilla 1.5.2017 <https://www.sitra.fi/artikkelit/kannattaako-vaikuttavuutta-yrittaa-mitata/>
- Gothóni, R. (2016). Eettiset periaatteet tutkivassa ja kehittävässä työssä. Teoksessa Gothóni, R., Hyväri, S., Karjalainen, A. L., Kivirinta, M., Kolkka, M. & Vuokila-Oikonen, P. (toim.) (2016). *Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas*. (Diak opetus, 2). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. Saatavilla 26.10.2017 <http://libguides.diak.fi/tutkehopas>
- Gothóni, R.; Kolkka, M.; Hyväri, S. & Vuokila-Oikonen, P. (2016). Työelämä-lähtöinen osallistava kehittäminen. Teoksessa Gothóni, R., Hyväri, S., Karjalainen, A. L., Kivirinta, M., Kolkka, M. & Vuokila-Oikonen, P. (toim.) (2016). *Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas*. (Diak opetus, 2). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. Saatavilla 26.10.2017 <http://libguides.diak.fi/tutkehopas>
- Heikkilä, T. (2017). Osa väestöstä uhkaa digisyrrjättyä – ”Ärsyttää, kun lopuksi sanotaan, että katso netistä loput”. *Aamulehti*. Saatavilla 12.6.2017 <https://www.aamulehti.fi/kotimaa/osa-vaestosta-uhkaa-digisyrrjaty-arsyttaa-kun-lopuksi-sanotaan-etta-katso-netista-loput-24189399/>
- Heikkilä, T. (2014). Kvantitatiivinen tutkimus. Saatavilla 23.4.2017 <http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>
- Helsingin sanomat 2017. Digipalveluissa on pidettävä kaikki kansalaiset mukana. Pääkirjoitus. Saatavilla 23.4.2017 <http://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000005131963.html?share=8628202d81412eb204b35515a4f4055e>
- Hyväri, S. & Vuokila-Oikonen, P. (2016). Tutkimus ja kehittämistyön luotettavuus. Teoksessa Gothóni, R., Hyväri, S., Karjalainen, A. L., Kivirinta, M., Kolkka, M. & Vuokila-Oikonen, P. (toim.)

- (2016). *Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas*. (Diak opetus, 2). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. Saatavilla 26.10.2017 <http://libguides.diak.fi/tutkehopas>
- Ilmonen, P. (2010). *tikas-sanasto. Tieto- ja viestintätekniiikan sanoja selkokielellä*. Oppimateriaalikeskus Opike.
- Innokylä 2017. Mikä on toimintamalli? Saatavilla 19.9.2017 <https://www.innokyla.fi/kehittaminen/toimintamalli>
- Jyväskylän yliopisto, Koppa (2010). Oppimisympäristön käsite. Saatavilla 19.9.2017 <https://koppa.jyu.fi/avoimet/mit/virtuaaliset-oppimisympaeristoet/oppimisympaeristoet-ja-alustat/oppimisympaeristoejen-ja-alustojen-taustaa-1/oppimisympaeristoen-kaesite>
- Jyväskylän yliopisto. Sanasto. Saatavilla 10.5.2017 <https://www.jyu.fi/itp/ohjeet/sanasto>
- Knape, N. (2016). Digitalisaatio – avain sote-onneen? THL-blogi. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla 1.5.2017 <https://blogi.thl.fi/bloginayttosivu/-/blogs/digitalisaatio-avain-sote-onneen>
- Koiranen, I.; Räsänen, P. & Södergård, C. (2016). Mitä digitalisaatio on tarkoittanut kansalaisen näkökulmasta? Palkansaajien tutkimuslaitos. Talous ja yhteiskunta 3/2016 (s. 24–29). Saatavilla 1.5.2017 <http://www.labour.fi/ty/tylehti/ty/ty32016/ty32016pdf/ty32016KoiranenRasanenSodergard.pdf>
- Nordlund, M.; Stenberg, L; & Lempola, H.-M. (2014). Tietoteknologian käyttö ja käyttämättömyyden syyt 75–89-vuotiailla. Kooste kyselytutkimuksesta. Saatavilla 27.10.2017. http://www.valli.fi/fileadmin/user_upload/Julkaisut_pdf/Raportit_pdf/KAKATEGallupkooste_2014_netti.pdf
- Opetushallitus (i.a.). SWOT-analyysi. Saatavilla 9.5.2017 http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/wbl-toi/menetelmia_ja_tyovalineita/swot-analyysi
- Paane-Tiainen, T. (2000) *Oppijaksi aikuisena*. Helsinki: Edita.
- Parjo, L.; Sirkiä, T. & Viherä, M.-L. (2008). *Tieto- ja viestintäteknikka arjessa. Haastattelututkimusten tuloksia suomalaisten tieto- ja viestintätekniiikan käytöstä vuonna 2007*. Helsinki: Tilastokeskus.

- Rasi, P. (2008). Tieto- ja viestintäteknikan perustaitojen opetus yleisessä kirjastossa: Tutkimus lyhytkurssin vaikutuksesta asenteisiin ja tietotekniikan käyttöön. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto. Informaatiotutkimuksen laitos. Saatavilla 26.10.2017 <https://tam-pub.uta.fi/bitstream/handle/10024/78718/gradu02323.pdf?sequence=1>
- Rauste-von Wright, M.; von Wright, J. & Soini, T. (2003). *Oppiminen ja koulutus*. (9. uud.p.). Helsinki: WSOY.
- Reumaliitto (2017). Tervetuloa ReSurf-hankkeen nettisivuille! Saatavilla 23.4.2017 <https://resurf.reumaliitto.fi/>
- Röyskö, H. (2016). Kohden vuotta 2020 – näkökulmia digitalisaation vaikutuksista ikääntyvien arkeen. Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry. Saatavilla 11.5.2017 <http://www.eetury.fi/Site/Data/671/Files/Kohden%20vuotta%202020%20-naekoekulmia%20digitalisaation%20vaikutuksista%20ikaeaentyvien%20arkeen.pdf>
- Tilastokeskus (2016). Liitetaulukko 9. Internetin käyttö ja käytön useus 2016, %-osuus väestöstä. Saatavilla 30.10.2017 http://tilastokeskus.fi/til/sutivi/2016/sutivi_2016_2016-12-09_tau_009_fi.html
- Tilastokeskus (2016). Liitetaulukko 29. Internetin käyttö viranomaisten tai julkisten palvelun tarjoajien kanssa asiointissa 2016, %-osuus väestöstä. Saatavilla 30.10.2017 http://tilastokeskus.fi/til/sutivi/2016/sutivi_2016_2016-12-09_tau_029_fi.html
- Stenberg, L.; Nordlund, M.; Alastalo, K.; Forsberg, K.; Intosalmi, H.; Nykänen, J.; Pesola, K.; Ranta, P. & Virkkunen, A (2014). Näkemyksiä ikäteknologiasta – KÄKÄTE-kyselyt yksissä kansissa. KÄKÄTE-projekti. Saatavilla 27.10.2017 http://www.ikateknologiakeskus.fi/fileadmin/user_upload/Julkaisut_pdf/Raportit_pdf/KAKATE_Kyselyt_kooste.pdf
- Suutama, T. (2013). Muisti ja oppiminen. Teoksessa E. Heikkinen, J. Jyrkämä & T. Rantanen. (toim.) *Gerontologia* (s. 216–226). (3. uud. p.). Helsinki: Duodecim.
- Suomen Punainen Risti. Toimintalinjaus 2018-2020. Saatavilla 12.6.2017 <https://rednet.punainenristi.fi/toimintalinjaus2018-2020>

- Tiainen, L. (2017). SeniorSurf tukee digiviidakossa. *Lähellä lehti omaishoitajille ja läheisille* 2/2017, 22.
- Tilastokeskus. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot. Saatavilla 23.4.2017 <https://www.stat.fi/virsta/tkeruu/01/07/>
- Työ- ja elinkeinoministeriö (2016). Yrityskatsaus. Palvelut kasvun lähteenä. Nro 2/2016. Saatavilla 1.5.2017 http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79153/TEM_oppaat_15_2016_Yrityskatsaus_joulukuu2016_WEB.pdf?sequence=2
- Vanhustyön keskusliitto (2013). Eloisa ikä -ohjelman kyselytutkimus. Saatavilla 30.4.2017 <http://eloisaika-fi-bin.directo.fi/@Bin/61875a052abd11c72743b1a103ffae6a/1493558926/application/pdf/71037/Embargo%20-%202018112013%20klo%200915%20Eloisan%20ik%C3%A4gal-lup%20.pdf>
- Vanhustyön keskusliitto. Käyttäjälle kätevä teknologia KÄKÄTE-projekti. Saatavilla 18.10.2017 http://www.vtkl.fi/fin/kehittaminen_kit/aiemmat_kehittamishankkeet/kakate_projekti/

LIITTEET

LIITE 1: Kyselylomake SPR:n Mynämäen osaston Nettiparkin käyttäjille

Tieto- ja viestintätekniiikan käyttö ja SPR Mynämäen osaston Nettiparkki

Taustatietoja

1. Asuinpaikka

- Mynämäki
- Muu

2. Sukupuoli

- Nainen
- Mies

3. Ikä

- 60
- 61-65
- 66-70
- 71-75
- 76-80
- 81-

Tietokoneen käytöstäsi

4. Millaisia laitteita käytät? Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.

- Matkapuhelin
- Älypuhelin
- Kannettava tietokone

- Tablettitietokone
- Muu älylaite esim. äly-TV
- Ei mitään näistä

5. Kuinka usein käytät em. laitteita?

- Päivittäin
- Viikottain
- Muutamana kerran kuukaudessa
- Satunnaisesti
- Ei koskaan

**6. Mitä asiointipalveluja olet käyttänyt?
Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.**

- Pankkiasiat
- Lääkäri tai laboratorioajan varaaminen
- Kirjastopalvelut
- Kelan palvelut
- Verotoimiston palvelut
- Vakuutusyhtiön palvelut
- Kunnan sähköinen asiointi
- OmaKanta -palvelu (omat terveystiedot ja sähköiset reseptit)
- Muuta

**7. Mitä asioita olet tehnyt tietokoneella tai muulla älylaitteella?
Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.**

- Lomamatkojen varaaminen ja ostaminen
- Konserttilippujen varaaminen ja ostaminen
- Reittien selvittäminen
- Matkalippujen ostaminen (bussi, VR)
- Aikataulujen selvittäminen
- Ostosten tekeminen
- Sähköposti
- Sosiaalisen median käyttö (esim. Facebook)
- Tietojen etsintä erilaisista asioista

- Musiikin kuuntelu
- Lehtien luku
- Tekstinkäsittelyohjelman käyttö
- Kuvien siirtäminen puhelimesta tai kamerasta koneelle
- Kuvien arkistointi
- Muuta, mitä

Avun tarve oppimisessa

8. Oletko saanut apua tietokoneen ja netin käytössä?

- Kyllä
- Ei

9. Jos olet saanut apua, niin keneltä? Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.

- Lapsilta tai sukulaisilta
- Ystäviltä, tuttavilta tai naapureilta
- Työväen/kansalaisopistolta
- Vertaistukiopastuksesta tai muusta maksuttomasta neuvontapalvelusta (vapaaehtoisilta tai järjestöiltä)
- Kirjastosta
- Maksullisesta neuvontapalvelusta
- Kunnan, KELAn tms. neuvontapalvelusta
- Muualta, mistä?

10. Keneltä mieluiten ottaisit apua vastaan tietokoneen ja netin käyttöliittyvissä asioissa? Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.

- Lapsiltani tai sukulaisiltani
- Ystäviltä, tuttavilta tai naapureilta
- Työväen/kansalaisopistolta
- Vertaistukiopastuksesta tai muusta maksuttomasta neuvontapalvelusta
- Kirjastosta
- Maksullisesta neuvontapalvelusta
- Kunnan, KELAn tms. neuvontapalvelusta
- Muualta, mistä?

11. Missä haluaisit opastuksen tapahtuvan?

- Kotonani
- Kelan tai muun palvelun neuvontapisteessä
- Kirjastossa
- Vertaisopastajien opastuspisteessä (vapaaehtoisauttajat, yhdistykset tai järjestöt)
- Muualla, missä

Nettiparkki oppimisympäristönä

12. Kuinka usein käyt Nettiparkissa?

Tähän kysymykseen on pakko vastata, jotta pääset eteenpäin. *

- Lähes päivittäin
- Viikottain
- Muutaman kerran kuukaudessa
- Satunnaisesti
- En käy Nettiparkissa

13. Millaisia asioita olet oppinut Nettiparkissa? Voit valita useamman vaihtoehdon. Tähän kysymykseen on pakko vastata, jotta pääset eteen

- Tietokoneen peruskäyttö
- Tekstinkäsittelyohjelman käyttö
- Muiden perusohjelmien (laskentataulukko, powerpoint yms.) käyttö
- Netin käyttö
- Sähköpostin käyttö
- Nettipankin ja muiden sähköisten asiointien käyttö
- Sosiaalisen median käyttö
- Valokuvien siirto ja tallennus
- Erilaisten tallennustilojen käyttö (esim. muistitikku tai pilvipalvelu)
- Muuta

14. Miten koet Nettiparkin opastuksen? Tähän kysymykseen on pakko

Erittäin Hy- Kohta- Huo-
hyvin vin laisesti nosti

- Opastajilla on riittävä osaaminen
- Opastajat osaavat riittävän selkeästi selittää asiat, jotta ymmärrän
- Opastajat ovat kärsivällisiä
- Opastajat jaksavat aina selvittää kyseessä olevan ongelman

15. Millainen Nettiparkki on oppimisympäristönä?
Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.
Tähän kysymykseen on pakko vastata, jotta pääset eteenpäin. *

- Kannustava
- Oppimista tukeva
- Hyviä harjoituksia
- Sosiaalinen tuki on tärkeä
- Voin olla oma itseni, ei tarvitse jännittää
- Helppo tulla
- Ilmainen opastus on hyvä juttu
- Koen oloni vaivautuneeksi
- En viihdy porukassa
- En ole saanut tarvitsemaani apua, miksi?
- Muuta

16. Mitkä asiat ovat eniten auttaneet sinua oppimisessa?
Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.
Tähän kysymykseen on pakko vastata, jotta pääset eteenpäin. *

- Henkilökohtainen opastus
- Erilaiset sovelluksiin liittyvät harjoitukset esim. tekstin- ja kuvankäsittely
- Sosiaalisen median käytön harjoittelu
- Luennot
- Muut, mikä?

**17. Onko Nettiparkki vastannut odotuksiisi?
Tähän kysymykseen on pakko vastata, jotta pääset eteenpäin. ***

- Kyllä
- Ei, jos ei miksi?

Nettiparkki sosiaalisena ympäristönä

18. Onko Nettiparkki tukenut/laajentanut sosiaalista verkostoasi?

- Kyllä
- Ei

**19. Nettiparkin toiminta on ajoittain muutakin kuin tieto- ja viestintät
opettelua. Olemme mm. tehneet retkiä ja juhlistaneet erilaisia
teemapäiviä. Mitkä näistä koet itsellesi mielisiksi?
Voit valita useamman vastausvaihtoehdon.**

- Retket
- Kivijärvi-illat
- Teemajuhlat/tapahtumat
- Nuorten tekemät tarjoilut
- Ulkona syöminen
- Osallistuminen johonkin tapahtumaan yhdessä esim. Kauneimmat joulu-
laulut
- Muunlainen sosiaalinen kanssakäyminen aukioloajan ulkopuolella
- En ole osallistunut retkiin tai tapahtumiin

**20. Koetko kysymyksessä 19 mainitun muun sosiaalisen toiminnan
merkitykselliseksi?**

- Kyllä
- Ei

21. Mitä muuta haluaisit sanoa Nettiparkista oppimisympäristönä?

300 merkkiä jäljellä

Nettiparkki

Mynämäen osaston Nettiparkki-toimintamallin esittely (perustuu kävijöille tehtyyn kyselyyn huhtikuussa 2017)

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Ketkä meillä käyvät?

(kävijöille tehtyyn kyselytutkimukseen perustuen)

- 90,48 % kävijöistä mynämäkeläisiä
- 80,95 % naisia, 19,05 % miehiä
- Kävijöiden ikäjakauma:

	Prosentti
-60	0%
61-65	4,76%
66-70	38,1%
71-75	28,57%
76-80	23,81%
81-	4,76%

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Mitä laitteita kävijöillä käytössä? Kuinka usein he niitä käyttävät?

Punainen R

	N	Prosentti		N	Prosentti
Matkapuhelin	9	40,91%	Päivittäin	18	81,82%
Älypuhelin	12	54,55%	Viikottain	4	18,18%
Kannettava tietokone	16	72,73%	Muutaman kerran kuukaudessa	0	0%
Tablettitietokone	8	36,36%	Satunnaisesti	0	0%
Muu älylaite esim. äly-TV	0	0%	Ei koskaan	0	0%
Ei mitään näistä	0	0%			

Nordlund, Stenberg, Lempola (2014, 4) haastattelun mukaan 75–89-vuotiailla useimmiten käytössä matkapuhelin tai tietokone.

Suomen virallisen tilaston (9) mukaan 74–89-vuotiaista 21 % käyttää internetiä päivittäin tai läh-päivittäin.

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Kävijöiden käyttämät asiointipalvelut

Punainen R

	N	Prosentti
Pankkiasiat	19	86,36%
Lääkäri tai laboratorioajan varaaminen	18	81,82%
Kirjastopalvelut	5	22,73%
Kelan palvelut	5	22,73%
Verotoimiston palvelut	8	36,36%
Vakuutusyhtiön palvelut	5	22,73%
Kunnan sähköinen asiointi	7	31,82%
OmaKanta -palvelu (omat terveystiedot ja sähköiset reseptit)	15	68,18%
Muuta	0	0%

Nordlund, Stenberg & Lempola (2014, 11) haastattelututkimuksen mukaan ikääntyneet käyttävät internetiä eniten tiedon etsimiseen kiinnostavista asioista pankkiasioiden hoitoon sekä sähköpostin käyttöön.

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Asiat, jota koneella tehdään (muuta: pelaaminen)

Punainen R

	N	Prosentti
Lomamatkojen varaaminen ja ostaminen	3	13,64%
Konserttilippujen varaaminen ja ostaminen	3	13,64%
Reittien selvittäminen	17	77,27%
Matkalippujen ostaminen (bussi, VR)	5	22,73%
Aikataulujen selvittäminen	16	72,73%
Ostosten tekeminen	6	27,27%
Sähköposti	21	95,45%
Sosiaalisen median käyttö (esim. Facebook)	11	50%
Tietojen etsintä erilaisista asioista	20	90,91%
Musiikin kuuntelu	12	54,55%
Lehtien luku	17	77,27%
Tekstinkäsittelyohjelman käyttö	13	59,09%
Kuvien siirtäminen puhelimesta tai kamerasta koneelle	10	45,45%
Kuvien arkistointi	8	36,36%
Muuta, mitä	2	9,09%

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Apua tieto- ja viestintätekniikan käytössä olivat saaneet kaikki kyselyyn vastanneet ja apua oli saatu:

Punainen R

	N	Prosentti
Lapsilta tai sukulaisilta	18	81,82%
Ystäviltä, tuttavilta tai naapureilta	8	36,36%
Työväen/kansalaisopistolta	4	18,18%
Vertaistukiopastuksesta tai muusta maksuttomasta neuvontapalvelusta (vapaaehtoisilta, yhdistyksiltä tai järjestöiltä)	12	54,55%
Kirjastosta	2	9,09%
Maksullisesta neuvontapalvelusta	3	13,64%
Kunnan, KELAn tms. neuvontapalvelusta	2	9,09%
Muualta, mistä?	8	36,36%

Muualta-kohtaan vastanneet mainitsivat kaikki vaihtoehdoksi Nettiparkin Parjo, Sirkiä & Viherä (2007, 38) toteavat, että mieluisin tapa oppimiselle oli toisten avustuksella oppiminen.

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Apua toivottiin tarvittaessa olevan saatavilla:

Punainen R

	N	Prosentti		N	Prosentti
Lapsiltani tai sukulaisiltani	13	61,9%	Kotonani	7	33,33%
Ystäviltä, tuttavilta tai naapureilta	5	23,81%	Kelan tai muun palvelun neuvontapisteessä	1	4,76%
Työväen/kansalaisopistolta	2	9,52%	Kirjastossa	0	0%
Vertaisopastuksesta tai muusta maksuttomasta neuvontapalvelusta	13	61,9%	Vertaisopastajien opastuspisteessä (vapaaehtoisauttajat, yhdistykset tai järjestöt)	8	38,1%
Kirjastosta	2	9,52%	Muualta, missä	5	23,81%
Maksullisesta neuvontapalvelusta	1	4,76%			
Kunnan, KELAn tms. neuvontapalvelusta	1	4,76%			
Muualta, mistä	9	42,86%			

Muualta vaihtoehtoon kummassakin kaikki avoimet vastaukset: Nettiparkki

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Kuinka usein Nettiparkissa käydään?

Punainen R

	N	Prosentti
Lähes päivittäin	4	17,39%
Viikottain	3	13,04%
Muutaman kerran kuukaudessa	2	8,7%
Satunnaisesti	13	56,52%
En käy Nettiparkissa	1	4,35%

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Asioita, joita Nettiparkissa on opittu

Punainen R

	N	Prosentti
Tietokoneen peruskäyttö	15	65,22%
Tekstinkäsittelyohjelman käyttö	12	52,17%
Muiden perusohjelmien (laskentataulukko, powerpoint yms.) käyttö	7	30,43%
Netin käyttö	14	60,87%
Sähköpostin käyttö	16	69,57%
Nettipankin ja muiden sähköisten asiointien käyttö	7	30,43%
Sosiaalisen median käyttö	7	30,43%
Valokuvien siirto ja tallennus	8	34,78%
Erilaisten tallennustilojen käyttö (esim. muistitikku tai pilvipalvelu)	8	34,78%
Muuta	8	34,78%

Muut asiat: Erilaiset vaikeahkot asennukset ja muut ongelmat erikoistapauksissa, erikoisongelmien ratkaiseminen, vaikka mitä, koneessa ilm.ongelmien korjaaminen, 10-päivityshäiriöstä, kun oma kone jotenkin "jumittanut", älypuhelimien käyttö, Skype:n käyttö

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Taulukkolaskentaharjoituksia ja luentoja

Punainen R

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Nettiparkin opastus koetaan hyvänä (arvot 1=erittäin hyvä, 4=huonosti)

Punainen R

	Erittäin hyvin	Hyvin	Kohtalaisesti	Huonosti	Yhteensä	Keskiarvo
Opastajilla on riittävä osaaminen	9	13	0	0	22	1,59
Opastajat osaavat riittävän selkeästi selittää asiat, jotta ymmärrän	6	12	4	0	22	1,91
Opastajat ovat kärsivällisiä	11	11	0	0	22	1,5
Opastajat jaksavat aina selvittää kyseessä olevan ongelman	10	10	2	0	22	1,64
Yhteensä	36	46	6	0	88	1,66

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Nettiparkki koetaan oppimisympäristönä kannustavana ja oppimista tukevana

Punainen R

	N	Prosentti
Kannustava	15	65,22%
Oppimista tukeva	16	69,57%
Hyviä harjoituksia	8	34,78%
Sosiaalinen tuki on tärkeä	11	47,83%
Voin olla oma itseni, ei tarvitse jännittää	18	78,26%
Helppo tulla	23	100%
Ilmainen opastus on hyvä juttu	22	95,65%
Koen oloni vaivautuneeksi	1	4,35%
En viihdy porukassa	0	0%
En ole saanut tarvitsemaani apua, miksi?	0	0%
Muuta	2	8,7%

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Oppimista on tukenut parhaiten henkilökohtainen opastus

Punainen R

	N	Prosentti
Henkilökohtainen opastus	23	100%
Erilaiset sovelluksiin liittyvät harjoitukset esim. tekstin- ja kuvankäsittely	9	39,13%
Sosiaalisen median käytön harjoittelu	7	30,43%
Luennot	8	34,78%
Muut, mikä?	1	4,35%

Kyselyn mukaan kaikki 23 vastaajaa kokivat, että Nettiparkki on vastannut heidän odotuksiinsa.

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Muu sosiaalinen toimintakin on merkityksellistä (80,95 % kyselyyn vastanneista koki, että Nettiparkki on laajentanut heidän sosiaalista verkostoaan)

Punainen R

	N	Prosentti
Retket	9	40,91%
Kivijärvi-illat	7	31,82%
Teemajuhlat/tapahtumat	8	36,36%
Nuorten tekemät tarjoilut	10	45,45%
Ulkona syöminen	5	22,73%
Osallistuminen johonkin tapahtumaan yhdessä esim. Kauneimmat joululaulut	6	27,27%
Muunlainen sosiaalinen kanssakäyminen aukioloajan ulkopuolella	6	27,27%
En ole osallistunut retkiin tai tapahtumiin	12	54,55%

85 % vastaajista koki, että taulukossa esitetty muu sosiaalinen toiminta on merkityksellistä

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Retkiä ja teemajuhlia

Punainen R

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Nettiparkki oppimisympäristönä on myös...

Punainen R

- Ihan hyvä. Valitettavasti muiden harrastusten takia aika ei ole riittävä osallistumaan säännölliseen toimintaan.
- Helppous tulla ja mennä omien aikataulujen mukaan ja innostavuudessaan ainutlaatuista.
- Hyvää!
- Keskeinen sijainti kylällä, matala kynnyks tulla ryhmään, iloista porukkaa, hyvät ohjaajat.
- Oppimisympäristö ja tilat erinomaiset, opastajat kaikki mukavia, osaavia, aina auttamaan valmiita, ilmapiiri leppoisa, ei kenenkään tarvitse jännittää osaamistaan, sosiaalinen puoli myös eritt. tärkeä ja mikä vielä välttämätöntä, myös ikäihmiset pidetään mukana alati muuttuvassa nyky maailman osaamisessa.
- Mukava kun saa tulla omia aikojaan ja aina on ollut opastajat paikalla. Jos jollakin on ollut "oma" ongelma niin on siitä saanut hyödyn itsekin kun on kuullut kuinka ongelma on ratkaistu.

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Monenlaista oheistoimintaa, joka tukee yhteisöllisyyttä ja SPR:n toimintaa yleisestikin

Punainen R

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

Nettiparkki on myös...

Punainen R

- Kiitos Nettiparkille koneen hankinnasta ja opetuksesta. Oppimisympäristö oli auttavainen ja kannustava.
- Minulle on ollut erittäin paljon apua Nettiparkista. Toivoisin, että tämä palvelu saisi jatkua vaikka kerran viikossa, retkiin en ole pystynyt osallistumaan on ollut aina jokin tärkeä este.
- Haluaisin tästä pysyvän.
- On hyvä mennä kysymään neuvoa kun tulee tenkkapoo.
- Opintuhuone tilava ja valoisa. Opastus on ollut erittäin hyvä. Toivoisir nettiparkin jatkuvan maksuttomana. Minun mielestäni tällainen toiminta on ikäihmisille erittäin tärkeä. Kiitos hyvästä toiminnasta.
- Nettiparkki on sopivasti keskellä kylää. Paikka on rauhallinen ja mukava. Olen vain toistaiseksi voinut osallistua erittäin vähän eri tilaisuuksiin, tarvetta siihen kyllä olisi.
- On ollut tarpeellinen.

NETTIPARKKI

22.4.2017 Hanna Vänni

LIITE 3: Nettiparkki-toimintamallin esite

Näillä periaatteilla toimimme

inhimillisyys
 puolueettomuus
 vapaaehtoisuus
 tasapuolisuus
 riippumattomuus
 ykseys
 yleismaailmallisuus

Kysy lisää, tule käymään!

Suomen Punainen Risti
 Mynämäen osasto

Yhteystiedot

Hanna Vänni, puh. 040 538 6614
hanna.vanni@hotmail.com

Punainen Risti

APUA SINUN AVULLASI

NETTIPARKKI – toimintamuoto, joka
 yhdistää nuoret ja seniorit

Tervetuloa tutustumaan
 toimintamutoon!

Nettiparkki tarjoaa maksutonta tieto- ja viestintä-
 tekniikan opastusta alueensa senioriväestölle.

Hyvää mieltä ja yhdessä oppimista!

Palvelut ovat yhä enenevässä määrin siirtymässä digitaalisiksi ja verkossa hoidettaviksi, siksi on tärkeää, että senioreilla on mahdollisuuksia opetella tieto- ja viestintätekniikan käyttöä.

Nettiparkki on toimintamalli, joka tarjoaa oppimisympäristön alueensa senioreille. Oppimisympäristö on Mynämäessä koettu kannustavaksi ja erittäin tarpeelliseksi. Olisiko sinunkin osastosi alueella tarvetta?

Toiminut Mynämäellä vuoden 2013 syksystä

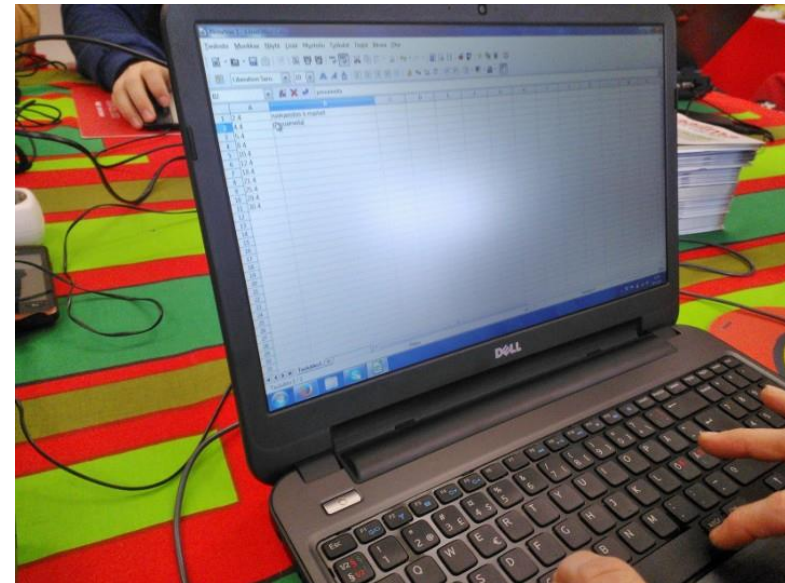
Avoimna arkisin klo 10–14. Käyntejä seurataan päivittäin ja vuodelta 2016 kävijämäärät: kevätkausi 635 ja syyskausi 428 käyntiä. Keskimäärin noin 5,5 käyntiä/aukiolopäivä. **Opastajina** työkokeilun, kuntouttavan työtoiminnan tai työharjoittelun kautta työllistyneet **nuoret**. Peruskäyttöä: **tavallisimmat sovellukset sekä netin käyttö**. Luentoja erilaisista aiheista mm. nettipankki tai kunnan sähköinen asiointi. Sosiaalista kanssakäymistä, tavoitteena **vahva yhteisöllisyys**. Tieto- ja viestintätekniikan opettelu lomassa harjoittelemme mm. ea-taitoja tai vietämme sopivan teeman ympärillä ”juhliä”, joihin nuoret ovat ohjatusti tehneet tarjoiluja.

Käyttäjät kokevat Nettiparkki-toiminnan positiivisena

Käyttäjien mielestä Nettiparkkiin on **helppo tulla**, ilmapiiri on **kannustava ja oppimista tukeva**, siellä voi olla oma itsensä, **ei tarvitse jännittää** ja **ilmainen opastus** on hyvä juttu. Parhaimmaksi oppimista tukevaksi muodoksi käyttäjät kokevat **henkilökohtaisen opastuksen**. Nettiparkissa on opittu **sähköpostin**

Olisiko osastonne alueella tarvetta?

Aloitan sosionomiopintoihini liittyvän työharjoittelun SPR:n Varsinais-Suomen piiri-toimistolla toukokuun alussa. Harjoitteluni päätavoite on olla tukemassa osastoja Nettiparkkitoiminnan käynnistämiseksi, tavoitteena saada 3–5 osastoa aloittamaan toiminta. Työskentelen yhdessä osaston kanssa ja olen mukana toiminnan käynnistymiseen asti sekä tukena sen jälkeenkin. **Olkaa rohkeasti yhteydessä!**

Kuvat Hanna Vänni

LIITE 4: Loimaan lehti

24.8.2017

31.8.2017

Nettiparkki yhdistää tietokoneet ja ikäihmiset

SPR Loimaan osaston toiminta monipuolista. Käynnistyään Nettiparkki-toimintamallin tavoite on tarjota alueen senioriväestölle tietokoneen ja nettikäytön perusopastusta maksuttomasti.

Nettiparkin virallisia avajaisia vietetään SPR:n Loimaan osaston Päiväpirtillä, osoitteessa Turuntie 13, maanantaina 28.8. klo 10 alkaen. Avajaisiin tervehdyksen tuo kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Tarja Mäki-Puntto-Ristanen.

Jatkossa Nettiparkki on avoinna samassa tilassa joka arkipäivä klo 10-14. Opastajina paikalla on alueen historia. Opastus ei ole kursimuotoista, vaan mukaan voi tulla vapaasti oman aikataulunsa mukaan, juoda vaikka kupin kahvia ja tutustua yhdessä nuorten kanssa tietokoneen ja internetin saloihin.

Aiemmpaa kokemusta tietokoneen käytöstä ei tarvitse olla ja kaikki kysymykset ovat sallittuja.

Nettiparkilla on kävijöiden vapaassa käytössä kolme kansainvälistä tietokonetta, mutta suositeltavampaa on tulla oman koneen kanssa, koska se on käytännöllinen ja joihinkin verrat tulla. Koneettomuus ei kuitenkaan ole este tulla Nettiparkkiin.

Syöskyn aikana on tarkoitus kuukausittain kutsua paikalle asiantuntijoita laennoimaan tietokoneeseen ja sen käynnin liittyvistä asioista, kuten koneen hankinnasta, huolloista, tekniikkasirteistä, internetin, sähköpostin, nettiparkin, sähköisten asiointipalvelujen käytöstä tai vaikkapa facebookiin liittymisestä, jos niin halutaan.

Lauanarjan aloittaa Hanna Vännin pitämä luento "Tietokoneen ihmeellinen maailma" 7.9. klo 10.

NETTIPARKKI-toimintamallin on toimint SPR Myllymäen osastossa syyskuusta 2013, ja kävijöiden kokemukset siitä ovat erittäin positiivisia. Toiminnan käynnistäminen viidessä muussa paikallisosastossa (Loimaan lisäksi Aura, Sale, Kaarina-Piikkiö ja Uusikaupunki) on piirissä työohjelmassa olevan sosio-omiopikelijän Hanna Vännin projektityö.

Taustalla on huoli siitä, miten iäkkäät ihmiset ovat muuhun väestöön nähden usein eriarvoisessa asemassa tietokoneen ja internetin käytössä.

Torstaina 31. elokuuta 2017 **LOIMAAN LEHTI**

Hanna Vänni ja Juhani Kankkari tutustuvat tietokoneen saloihin Loimaan Päiväpirtillä.

Tietokoneet tutuiksi senioreille

Loima
Myllymäen osasto

Tietokoneiden käyttö on tullut SPR Loimaan osaston Nettiparkissa, jossa nyt haetaan uusia ja tietokoneen käyttöä opastamaan. Tietokoneen käyttöä opastetaan joulukuusta joulukuun alkuun asti. Nettiparkki on avoinna joka arkipäivä klo 10-14.

Yhden opastajan vastuulla on Juhani Kankkari, toinen opastajana toimii Hanna Vänni. Nettiparkki on avoinna joka arkipäivä klo 10-14.

Nettiparkki on avoinna joka arkipäivä klo 10-14. Opastajina paikalla on alueen historia. Opastus ei ole kursimuotoista, vaan mukaan voi tulla vapaasti oman aikataulunsa mukaan, juoda vaikka kupin kahvia ja tutustua yhdessä nuorten kanssa tietokoneen ja internetin saloihin.

VÄNNI SUOSITTELEE Internetin käyttöä opastetaan joulukuusta joulukuun alkuun asti. Nettiparkki on avoinna joka arkipäivä klo 10-14.

Tämä on "tällainen matalan kynnyksen mahdollisuus"

Nettiparkki on avoinna Loimaan Päiväpirtillä maanantaista 10-14. Ohjelma on Turuntie 13.

LIITE 5: Uudenkaupungin alue

Vakka-Suomen Sanomat 29.8.2017

joihin kaikki
lehti. Käyttö
s, joka mahdoll
nollon ja ko
Tärkeä onne
ita. Tiedot on
n raskasta
ja tai verkko
ena et jalka
de tarkente
muutakin tai
jälkeen tä
Toukok
no muokata
kin tapetu
taan tiedot
lehti lehti
selvittää
s. muokata
ra.ä.

Nettiparkki yhdistää tietokoneet ja ikäihmiset Ujissa

SPR Uudenkaupungin osaston toiminta monipuolistuu. Nettiparkki toimintamalli alkoi 4.9. Nettiparkin pääasiallinen tavoite on tarjota alueen senioriväestölle tietokoneen ja nettikäytön perusopastusta maksuttomasti. Syyskauden aikana tietokoneen saloihin voi tutustua opastetusti Ystävän Tuvalta, Alinenskatu 26, maanantaina, kello 10-14. Opatustina paikalla on muutamia alueen nuoria. Taustalla on huoli siitä, miten iäkkäät ihmiset ovat muubun väestöön nähden usein eriarvoisessa asemassa tietokoneen ja internetin käytössä. Yhteiskunnan palvelujen siirtyminen yhä enenevässä määrin verkkoon herättääkin huolta etenkin vanhemmassa ikäpolvessa. Iäkkäimmät ja yksinäiset

Uusikaupunki
SPR Uudenkaupungin osaston toiminta monipuolistuu. Nettiparkki-toimintamalli käynnistyy syyskuun alussa 4.9.2017. Nettiparkin pääasiallinen tavoite on tarjota alueen senioriväestölle tietokoneen ja nettikäytön perusopastusta maksuttomasti. Syyskauden aikana tietokoneen saloihin voi tutustua opastetusti Ystävän Tuvalta, Alinenskatu 26, Uusikaupunki ma, ke ja pe klo 10-14. Opatustina paikalla on muutamia alueen nuoria.

vanhukset jäävät usein kokonaan tietoyhteiskunnan ulkopuolelle - digisyrjäytyvät, jolloin myöskään kansalaisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta yhtäläiset oikeudet saada palveluja eivät kaikilta osin toteudu.

Digitalisaatio on päivän trendi ja siksi on todella tärkeää, että ikäihmisillä on erilaisia matalan kynnyksen paikkoja, jossa he voivat opetella tietokoneen käyttöä.

NETTIPARKIN virallisia avajaisia vietetään SPR:n Uudenkaupungin osaston tiloissa Ystävän Tuvalta maanantaina 4.9. klo 10 alkaen. Avajaisiin tuovat tervehdyssanat vanhuseuvoston puheenjohtaja Arto Kallinen. Jatkossa Nettiparkki on avoinna samassa tilassa ma, ke ja pe klo 10-14. Sinne voi vapaasti tulla oman aikataulunsa mukaan, juoda

ikäihmiset ja yksinäiset vanhukset jäävät usein kokonaan tietoyhteiskunnan ulkopuolelle - digisyrjäytyvät, jolloin myöskään kansalaisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta yhtäläiset oikeudet saada palveluja eivät kaikilta osin toteudu.

Nettiparkin virallisia avajaisia vietetään Ystävän Tuvalta maanantaina 4.9. klo 10

tervehdyssanat lausua vanhuseuvoston puheenjohtaja Arto Kallinen.

Nettiparkkiin voi vapaasti mennä oman aikataulunsa mukaan, juoda vaikka kupin kahvia ja istua siinä oman koneyden kanssa, koska se on käyttäjilleen jo jonkin verran tuttu.

Syyskän aikana kutsutaan kuukaussittain paikalle asiantuntijoita luennomaan erilaisista tietokoneeseen ja sen käyttöön liittyvistä asioista.

Nettiparkilla on kävijöiden vapaassa käytössä pari kannettavaa tietokonetta, jotka osasto on saanut kaupungilta lainaksi tätä toimintaa varten. Suositeltavampaa on tulla oman koneen kanssa, koska se on käyttäjilleen jo jonkin verran tuttu.

Syyskän aikana kutsutaan kuukaussittain paikalle asiantuntijoita luennomaan erilaisista tietokoneeseen ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Kuten kuukausittain, luennolla, tekoälykäsittelyt, Internet, sähköposti, nettiparkki, erilaiset sähköiset viestintäpalvelut, käyttö tai Facebookin käyttöä. Luennot alustaa Hanna Väinölä lausua Tietokoneen käyttöön maanantaina 4.9. klo 10.

Nettiparkki on toiminnassa SPR:n Myyntien osastossa

rykymä 2017 ja käyttäjien kokemukset siitä ovat erittäin positiivisia.

Nettiparkki toiminta alkaa nyt uudestaan muuttamalla, nyt Auran, Luomaalla, Salossa ja Kalliossa Pikkiossa alueella.

Nettiparkki käynnistettiin nimellä kutsutaan on jatkossa työllänsuunnitella olevan osastonpuheenjohtaja Hanna Väinölä puolesta.

Uudenkaupungin Sanomat 31.8.2017

Nettiparkki käynnistyy syyskuussa

Uudenlainen toimintamalli yhdistää tietokoneet ja ikäihmiset

UUSIKAUPUNKI
SPR Uudenkaupungin osaston toiminta monipuolistuu. Nettiparkki-toimintamalli käynnistyy syyskuun alussa 4.9.2017. Nettiparkin pääasiallinen tavoite on tarjota alueen senioriväestölle tietokoneen ja nettikäytön perusopastusta maksuttomasti. Syyskauden aikana tietokoneen saloihin voi tutustua opastetusti Ystävän Tuvalta, Alinenskatu 26, Uusikaupunki ma, ke ja pe klo 10-14. Opatustina paikalla on muutamia alueen nuoria.

Taustalla on huoli siitä, miten iäkkäät ihmiset ovat muubun väestöön nähden usein eriarvoisessa asemassa tietokoneen ja internetin käytössä. Yhteiskunnan palvelujen siirtyminen yhä enenevässä määrin verkkoon herättääkin huolta etenkin vanhemmassa ikäpolvessa. Iäkkäimmät ja yksinäiset

vanhukset jäävät usein kokonaan tietoyhteiskunnan ulkopuolelle - digisyrjäytyvät, jolloin myöskään kansalaisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta yhtäläiset oikeudet saada palveluja eivät kaikilta osin toteudu.

Digitalisaatio on päivän trendi ja siksi on todella tärkeää, että ikäihmisillä on erilaisia matalan kynnyksen paikkoja, jossa he voivat opetella tietokoneen käyttöä.

NETTIPARKIN virallisia avajaisia vietetään SPR:n Uudenkaupungin osaston tiloissa Ystävän Tuvalta maanantaina 4.9. klo 10 alkaen. Avajaisiin tuovat tervehdyssanat vanhuseuvoston puheenjohtaja Arto Kallinen. Jatkossa Nettiparkki on avoinna samassa tilassa ma, ke ja pe klo 10-14. Sinne voi vapaasti tulla oman aikataulunsa mukaan, juoda

vaikka kupin kahvia ja tutustua yhdessä nuorten kanssa tietokoneen ja internetin saloihin. Mitään aiempaa kokemusta tietokoneen käytöstä ei tarvitse olla ja kaikki kysymykset ovat sallittuja.

Nettiparkilla on kävijöiden vapaassa käytössä pari kannettavaa tietokonetta, jotka osasto on saanut kaupungilta lainaksi tätä toimintaa varten. Suositeltavampaa on tulla oman koneen kanssa, koska se on käyttäjilleen jo jonkin verran tuttu. Koneettomuus ei kuitenkaan ole este tulla Nettiparkkiin, koska muutama kone harjoittelua varten siellä on. Nettiliittymän toiminnalle sponsoroit VSP Shop Tekniset.

Syyskän aikana kutsutaan kuukaussittain kutsua paikalle asiantuntijoita luennomaan erilaisista tietokoneeseen ja sen käyttöön liittyvistä asioista.

änä 2017

OPETTELE

Nuoret opastavat senioreita bittimaailmassa

Huomenna torstaina 21.9. alkaa Puntarissa opintoretki tietokoneen saloihin. Kaarina-Piikkiön SPR järjestää Nettiparkki-opastuksia, joissa senioriväestöä opetetaan käyttämään tietokonetta ja nettiä. Asiantuntijoina paikalla on muutamia alueen nuoria.

Yhteiskunnan palvelujen siirtyminen yhä enenevässä määrin verkkoon herättää huolta etenkin vanhemmassa ikäpolvessa. Nyt ikäihmisillä on matalan kynnyksen paikka, jossa voi opetella tietokoneen käyttöä. Mitään aiempaa kokemusta tietokoneen käytöstä ei tarvitse olla ja kaikki kysymykset ovat sallittuja. Nettiparkilla on kävijöiden vapaassa käytössä pari kannettavaa tietokonetta, jotka osasto

on saanut kaupungilta lainaksi tätä toimintaa varten. Suositeltavampaa on tulla oman koneen kanssa, koska se on käyttäjälleen jonkin verran tuttu.

Nettiparkin virallisia avajaisia vietetään Puntarissa 21.9. klo 10 alkaen. Avajaisiin tuo tervehdys-sanat kaupunginjohtaja **Harri Virta**. Jatkossa Nettiparkki on avoinna samassa tilassa ma, ke ja to klo 10-14. Syksyn aikana on tarkoitus kuukausittain kutsua paikalle asiantuntijoita luennoimaan erilaisista tietokoneeseen ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Luentosarjan aloittaa **Hanna Vännin** pitämä luento "Tietotekniikan ihmeellinen maailma", 28.9. klo 10.

JÄNNITÄ

KaaP kann

Kaarina syksyllä edustusj... hin. Seur... Seinäjoe... pin fina... nanmaa... pelattav... kauden... FC Ålan...

Jos ka... keen, Ka... venanm... voitosta... koseen.

Tärke... ennenki... Toiminn... roos kel... ovat olle... - Mul... dasta la...

LIITE 7: Auranmaan viikkolehti

Auranmaan viikkolehti 12.9.2017

Ikäihmisten nettiparkki suunnitteilla

Aurassa etsitään nuorta opasta ja ratkaisua valvontavelvollisuuden täyttämiseen

AURA
Marika Timonen

Aurassa ollaan käynnistämässä ikäihmisille suunnattua nettiparkkia, mikäli löytyy sopiva nuori ikäihmisiä nettiasioissa opastamaan. SPR:n on tarkoitus tarjota nettiparkin opastajan paikkaa jollekin nuorelle työkokemellisen tai kunnouttavan työtoiminnan kautta. Toistaiseksi sopiva nuorta ei vielä ole löytynyt ja lisäksi asettaa omia haasteitaan toiminnan käynnistämiseen.

Lain mukaan opastajana toimivan nuoren pitäisi olla valvojan valvottavana koko nettiparkin aikakauden. Auran SPR:llä ei ole resursseja näin tukeaan valvontaan ainakaan suunnitelluissa puitteissa. Tavoitteena oli, että nettiparkki olisi käynnistynyt jo syyskuun alussa ja että se olisi ollut avoinna muutamain tuntiin joka arkipäivä.

Olen kuitenkin toiveikas, että jossain muodossa toiminta saadaan käynnistettyä, ainakin nettiparkin käynnistämiseksi tehnyt **Hanna Väinö** sanoo.

Väinö suorittaa sosionomikoulutuksen harjoittelua SPR:n Varsinais-Suomen piirissä ja osana harjoitteluaan hän on etsinyt nettiparkkitoiminnasta kiinnostuneita paikallisosastoja. Loimaalla ja Uudessa-Kaupungissa nettiparkki saatiin jo käynnistettyä ja Auran lisäksi Kaarinassa sekä Salossa ollaan ohi kiinnostuneita toiminnasta. Auran paikallisosastolla olisi tilatkin toimintaan SPR:n toimitteluissa olemassa.

Malli nettiparkkiin on tullut Väinön kotikunnasta Myllymäeltä.

Ikäihmisten nettiparkissa saa opastaa tietokoneiden, tablettien ja älypuhelimien peruskäyttöön.

Alusta alkaen lähdetään liikkeelle. Osaan kanssa on lähdetty ihan siitä, mistä koneen saa käynnin. Yleisiä kysymykset ovat myös sähköpostin, tiedonhakuun ja kuvien liittäviä asioita, **Hanna Väinö** kertoo.

Nettiparkissa ovat avoimia

loko sukkoajan ja ohjenta ja neuvot voi käydä kyselyssä kerran tai niin monta kertaa kuin tarpeen. Ennakkoilmoittautumistakaan ei tarvitsi tehdä. Palvelu on maksuton.

–Myllymäellä kun olemme palvelukokemuksia kyselleet, olemme saaneet vastauksia, että nettiparkkiin on helppo tulla ja ilmapöytä on kunnostava ja tukeva.

Väinön mukaan nettiparkilla on myös vahva sosiaalinen ulottuvuus, sillä nettiparkissa kohdataan neuvot soittavien nuoren lisäksi myös muita ikäihmiä.

Nettiparkkiin kannattaa mieluiten mennä oman lähteen kanssa mutta tarvittaessa nettiparkissa on myös pari konetta, joilla voi tutustua tietokoneiden ja netin käyttöön.

kallioseuran ylläpitämän toimintatarkoituksella Pätkäpöytä työntekijäinä paikallaan paikallista paikallista koulutusta.

Auran Loimaan malli ei ole kopioitu, sillä Auran SPR:llä ei ole Loimaan tavoin kirjeitä tai muuta sen tapaisia toimintaa, josta se tarvitsi paikallista työtoimintaa. Väinö kuitenkin uskoo, että valvonta saadaan järjestettyä, kunhan opastajan tehtäviä tarvittava nuori löytyy.

SPR:llä on verkot veillä sopivan nuoren löytämiseksi.

–Aurassa ja Loimassa ovat tärkeimpiä sekä haki työkokemella ikäihmisten kanssa, Väinö kannustaa tehtäviä hakemaan ja toivoo, että tietorekisteri perustaisi riittävät tehtävät sehtymiseen.

Nettiparkkitoiminta on eri paikkakunnilla käynnistetty. Hanna Väinö ja Pekka Toivanen Aurassa SPR:tä toivovat, että Aurassakin saataisiin nettiparkki käynnistettyä.

MIKÄ NETTIPARKKI?

huono-osaisuutta ehkäisevään hankkeeseen. Toiminta on muodostunut jatkuvaksi toiminnaksi. Loimaalla ja Uudessa-Kaupungissa nettiparkkitoiminta käynnistettiin. Uudessa-Kaupungissa

valvonta järjestetään nytain yhteistyössä kaupungin etäin muinaisyyden. SPR:n paikallisosastojen toimintojen ja vapaaehtoisvoimien avulla. Loimaalla nettiparkki on saatavana tuntiin

